

L Socialvård och sysselsättning

L 1 LL om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om socialvård 12.12.1995/101

1 §. Socialvårdslagen den 17 september 1982 (FFS 710/1982) och lagen den 3 augusti 1992 om klientavgifter inom social- och hälsovården (FFS 734/1992) skall, med i denna lag angivna avvikelser, tillämpas i landskapet Åland.

Ändring av de i 1 mom. angivna lagarna gäller i landskapet från det att de träder i kraft i riket, om inte annat följer av denna lag.

Se So 201 och 713 FL II.

2 §. I landskapet gäller följande avvikelser från bestämmelserna i socialvårdslagen:

1) hänvisningen i 2 § till lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården (FFS 733/1992) skall i landskapet avse landskapslagen om planering av och landskapsandel för socialvården (71/1993),

2) bestämmelsen i 8 § beträffande statstjänsteman skall i landskapet gälla landskapstjänsteman,

3) bestämmelsen i 10 § 1 mom. om skyldighet för kommun att ha en yrkesutbildad personal för verkställigheten av socialvården utgör inget hinder för att två eller flera kommuner har gemensam personal,

4) bestämmelserna i 43 § skall tillämpas så att det som gäller för staten och kommunen även skall gälla för landskapet,

5) hänvisningen till rikets kommunallag i 46 § 2 mom. skall i landskapet avse kommunallagen för landskapet Åland (5/1980),

6) hänvisningen i 54 § till sådana organ som avses i 6 § 1 mom. folkhälsolagen (FFS 66/1972) skall i landskapet avse hälsonämnden enligt landskapslagen om hälso- och sjukvården (60/1993) och

7) bestämmelserna i 57 § beträffande tystnadsplikt för personer i statlig och kommunal anställning skall tillämpas även på den som är anställd av landskapet och handhar i lagrummet avsedda uppgifter.

Lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården skall enligt denna lag äga tillämpning i landskapet till den del bestämmelserna gäller socialvården. Hänvisningen i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården till 32 § 3 mom. grundskolelagen skall i landskapet avse 21 § 3 mom. grundskolelagen för landskapet Åland (18/1995). Hänvisningen till 4 § 1 mom. 4 punkten lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården i 12 § lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården skall i landskapet avse 3 § 1 mom. 4 punkten landskapslagen om

planering av och landskapsandel för socialvården. Med avvikelse från vad som stadgas i 10 § lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården kan även förmögenhet beaktas vid bestämmandet av betalningsförmågan såsom närmare stadgas i landskapsförordning.

Se L 3, D 1, K 1 och N 1.

3 §. De förvaltningsuppgifter som enligt i 1 § angivna författningar ankommer på riksmyndighet skall i landskapet handhas av landskapsstyrelsen, såvitt fråga är om uppgifter som faller inom landskapets behörighet.

4 §. Beslut som fattats med stöd av denna lag överklagas enligt bestämmelserna i de författningar som avses i 1 och 5 §§, dock så att beslut som myndighet under landskapsstyrelsen fattat och som inte gäller avgift överklagas hos landskapsstyrelsen samt beslut som landskapsstyrelsen fattat överklagas hos högsta förvaltningsdomstolen.

5 §. Landskapsstyrelsen kan inom landskapets behörighet genom landskapsförordning besluta att författningar som utfärdats med stöd av de lagar som avses i 1 § 1 mom. skall tillämpas i landskapet Åland oförändrade eller med de ändringar landskapsstyrelsen föreskriver.

Närmare bestämmelser om verkställigheten och tillämpningen av denna lag utfärdas vid behov genom landskapsförordning.

6 §. Denna lag träder i kraft den 1 januari 1996.

Genom denna lag upphävs landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av vissa riksförfattningar rörande socialvården (46/1984).

L 2 LF om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om socialvård 12.12.1995/103

1 §. Med de avvikelser som anges i denna förordning och som följer av landskapslagen om tillämpning i landskapet Åland av riksförfattningar om socialvård (101/1995), landskapslagen om tillämpning av lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda (48/1978) och landskapsförordningen om barnomsorg (12/1997) skall följande författningar tillämpas i landskapet Åland:

1) socialvårdsförordningen den 29 juni 1983 (FFS 607/1983),

2) förordningen den 9 oktober 1992 om klientavgifter inom social- och hälsovården (FFS 912/1992),

3) förordningen den 21 augusti 1992 om behörighetsvillkoren för yrkesutbildad personal inom socialvården (FFS 804/1992) samt

4) statsrådets beslut den 18 november 1993 om de allmänna grunderna för utkomststöd (FFS 988/1993). (43/1997)

Ändring av de i 1 mom. angivna förordningarna skall tillämpas i landskapet från det att de träder i kraft i riket, om inte annat följer av denna förordning.

2 §. I landskapet gäller följande avvikelser från bestämmelserna i förordningen om klientavgifter inom social- och hälsovården:

1) förordningen skall äga tillämpning i landskapet till den del bestämmelserna gäller socialvården,

2) i stället för de avgifter som anges i 3, 4 och 32 §§ kan avgifter uppbäras enligt kommunens fastställda grunder,

3) landskapsstyrelsen fastställer högsta avgiftsbeloppet för den socialvård som avses i 12, 13 och 14 §§ samt

4) som inkomster enligt 3 och 4 §§ samt 15 § 1 mom. kan, utöver vad i 27 och 28 §§ är stadgat, enligt prövning beaktas högst tre procent av berörda persons eller personers sammanlagda beskattningsbara förmögenhet eller förmögenhets försäkringsvärden.

Landskapsstyrelsen kan medge undantag från behörighetskraven enligt förordningen om behörighetsvillkoren för yrkesutbildad personal inom socialvården.

2a §. (43/1997) I landskapet gäller följande avvikelser från bestämmelserna i statsrådets beslut om de allmänna grunderna för utkomststöd:

1) grunddelens storlek är för ensamboende och ensamförsörjare 2.021 mark, för andra personer som fyllt 17 år 1.718 mark, för en person som fyllt 17 år och som bor hos ena eller båda föräldrarna 1.475 mark, för barn i åldern 10-16 år 1.415 mark, för barn under 10 år 1.334 mark samt

2) 3 §, 9 § 2 mom. och 9a § tillämpas inte i landskapet.

3 §. De förvaltningsuppgifter som enligt i 1 § angivna författningar ankommer på rikets myndigheter skall i landskapet handhas av landskapsstyrelsen, såvitt fråga är om uppgifter som faller inom landskapets behörighetsområde.

Hänvisas i de i 1 § nämnda författningarna till bestämmelser i rikslagstiftningen vilka äger motsvarighet i landskapslagstiftningen, skall hänvisningarna anses avse bestämmelserna i landskapslagstiftningen.

4 §. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1996.

L 3 LL om planering av och landskapsandel för socialvården 19.10.1993/71

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §. Lagens tillämpningsområde

Denna lag tillämpas på planering av och landskapsandel för socialvården, om så är stadgat i någon annan landskapslag (*speciallag*). Om så stadgas i denna lag skall i fråga om landskapsandel som avses i denna lag även iaktas bestämmelserna i landskapslagen om landskapsandelar till kommunerna (70/1993) (*landskapsandelslagen*).

2 §. Socialvårdens resurser

Varje kommun skall anvisa resurser för den socialvård som ligger till grund för landskapsandelen.

3 §. Verksamhetsmöjligheter

Kommun skall, om inte annat är stadgat i speciallag, ordna de uppgifter som hör till socialvården

1) genom att själv ombesörja verksamheten,

2) genom att med stöd av avtal tillsammans med en annan kommun eller andra kommuner ombesörja verksamheten,

3) genom att låta kommunalförbund där kommunen är medlem ombesörja verksamheten eller

4) genom att köpa tjänster av landskapet, av annan kommun, av kommunalförbund eller av annan som tillhandahåller socialvårdstjänster.

Vad som i 1 mom. 4 punkten är stadgat om kommuns möjligheter att köpa tjänster gäller även kommunalförbund som handhar uppgifter inom socialvården.

Om en kommun eller ett kommunalförbund väljer ett privat alternativ för ombesörjandet av de uppgifter som hör till socialvården skall kommunen eller kommunalförbundet försäkra sig om att den privata socialvårdstjänsten motsvarar den nivå som krävs av motsvarande kommunala verksamhet.

Kommuner och kommunalförbund är skyldiga att betala ersättning endast för de privat tillhandahållna socialvårdstjänster för vilka kommunen eller kommunalförbundet beslutat att ersättning skall utgå.

2 kap. Planering

4 §. Socialvårdsplanen

Landskapsstyrelsen skall årligen i samband med avgivandet av förslaget till budget anta en plan för ordnande av socialvården i landskapet under de fem följande kalenderåren (*socialvårdsplanen*).

5 §. Socialvårdsplanens innehåll

Socialvårdsplanen skall innehålla:

1) målen och anvisningarna för ordnandet av socialvården,

2) de föreskrifter som meddelas med stöd av bemyndigande i speciallag,

3) (26/1998) de landskapsandelar som skall erläggas för socialvården, basbelopp enligt åldersgrupp per

invånare samt en uppskattning av det sammanlagda beloppet av driftskostnaderna för den socialvård som kommunerna ordnar,

4) antalet anställda inom den socialvård som ligger till grund för fastställande av landskapsandelen samt

5) en förteckning över anläggningsprojekt, de högsta kostnader för de projekt som berättigar till landskapsandel och projektens inledningsår.

Dessutom skall planen innehålla beloppet av minimikostnaderna för att ett projekt skall betraktas som ett anläggningsprojekt samt en uppskattning av den landskapsandel som betalas för anläggningsprojekt.

6 §. Förslag över anläggningsprojekt

Kommun skall årligen senast vid den tidpunkt som landskapsstyrelsen bestämt tillställa landskapsstyrelsen ett förslag över de anläggningsprojekt som det är meningen att förverkliga inom kommunen under de fem följande åren.

Vad i 1 mom. är föreskrivet om kommun gäller även kommunalförbund som ombesörjer i denna lag avsedd verksamhet.

3 kap. Landskapsandel för driftskostnader

7 §. Mottagare av landskapsandel

Till kommunerna betalas årligen landskapsandel för driftskostnaderna för socialvården enligt de kalkylerade grunder som anges nedan.

8 §. (26/1998) Fastställande av basbeloppen

Landskapsstyrelsen fastställer årligen i socialvårdsplanen de basbelopp per kommuninvånare som utgör grunden för landskapsandelarna för socialvårdens driftskostnader för det följande verksamhetsåret. Basbeloppen fastställs på basen av föregående fastställda seårs basbelopp justerat med förändringen i kostnadsnivån utgående från juli månads allmänna förtjänstnivå- och konsumentprisindex fastställelseåret. Vid fastställandet beaktas även de beräknade förändringarna i omfattningen och arten av landskapsandelsuppgifterna under verksamhetsåret.

Närmare bestämmelser om vad som avses med förändring i kostnadsnivån och i omfattningen och arten av landskapsandelsuppgifterna finns i 5 § landskapsandelslagen. (28/1999)

9 §. (26/1998) Basbelopp enligt åldersgrupp

Basbeloppen per kommuninvånare fastställs för socialvården för följande åldersgrupper:

0-6	år
7-64	år
65-74	år
75-84	år
85 år och äldre	

10 §. (26/1998) Landskapsandel till kommuner

Landskapsandelen för socialvården erhålls genom att basbeloppet enligt åldersgrupp multipliceras med antalet kommuninvånare som hör till åldersgruppen i fråga. De belopp som erhålls för respektive åldersgrupp

adderas och summan multipliceras med de landskapsandelsprocenter som bestäms enligt kommunens bosättningsstrukturgrupp.

11 §. (26/1998) Landskapsandelsprocenter enligt bosättningsstrukturgrupp

Landskapsandelsprocenterna enligt de bosättningsstrukturgrupper som avses i landskapslagen om bosättningsstrukturgrupper (73/1993) är följande:

Kommunens bosättningsstrukturgrupp	Landskapsandelsprocenter
1	37
2	37
3	37
4	24

12 §. Beviljande och utbetalning av landskapsandelar

Landskapsandel för driftskostnader beviljas utan ansökan kommunen varje år senast den 11 januari.

Den landskapsandel för driftskostnader som beviljats enligt 1 mom. utbetalas månatligen till kommunen från ingången av finansåret i lika stora poster senast den 11 varje månad.

Justeringen av landskapsandelarna enligt 4 § landskapsandelslagen beaktas i samband med utbetalningen av landskapsandelen från och med november månad efter justeringen. Justeringen skall vara slutförd före utgången av verksamhetsåret. (26/1998)

13 §. Bibehållande av kostnadsfördelning

Fördelningen mellan landskapet och kommunerna av kostnaderna för den kommunala socialvården som ordnats i den omfattning som socialvårdsplanen anger bibehålls enligt samma förhållande som var gällande när denna lag trädde i kraft. (26/1998)

Vid kostnadsfördelningen beaktas driftskostnaderna för ordnandet av verksamhet enligt speciallagar och landskapsandelen för driftskostnaderna. I driftskostnaderna ingår inte kostnader för anläggningsprojekt, kalkylerade räntor och avskrivningar eller kostnader för skötsel av lån.

Kostnadsfördelningen utreds vart fjärde år (*justeringsår*). Om den genomförda kostnadsfördelningen beräknad för året före justeringsåret skiljer sig från den kostnadsfördelning som gäller när denna lag träder i kraft, skall beloppen av landskapsandelarna justeras så att kostnadsfördelningen återgår till den ursprungliga nivån vid ingången av justeringsåret. Justeringen beaktas vid fastställandet av basbeloppen verksamhetsåret efter att utredningarna slutförts. (26/1998)

Innan en justering vidtas skall landskapsstyrelsen förhandla med kommunerna om kostnadsfördelningens utveckling. Närmare föreskrifter om förhandlingarna mellan landskapet och kommunerna kan utfärdas genom landskapsförordning.

14 §. Komplettering av landskapsandelen för socialvården i vissa fall

Komplettering av landskapsandelen för socialvården beviljas kommuner vars faktiska nettokostnad per

invånare för specialomsorgen överskrider den genomsnittliga nettokostnaden per invånare för hela landskapet Åland med 25 procent. (26/1997)

Kompletteringen av landskapsandelen för socialvården räknas ut genom att den överskjutande delen av kostnaderna per invånare för specialomsorgen enligt 1 mom. multipliceras med antalet invånare i kommunen varefter det erhållna beloppet multipliceras med den landskapsandelsprocent som bestäms enligt kommunens bosättningsstrukturgrupp.

Med faktiska nettokostnader avses de kostnader som kvarstår sedan erhållna avgifter räknats bort.

14a §. (26/1998) *Nya uppgifter*

Om kommunerna påförs nya landskapsandelsuppgifter inom socialvården skall det eftersträvas att de merkostnader uppgifterna medför fördelas mellan landskapet och kommunerna enligt den kostnadsfördelning som var gällande när denna lag trädde i kraft.

4 kap. Landskapsandel för anläggningsprojekt

15 §. *Mottagare av landskapsandel för anläggningsprojekt*

Landskapsandel för anläggningsprojekt som är nödvändiga för ordnande av socialvården kan på ansökan beviljas kommuner och kommunalförbund.

16 §. *Anläggningsprojekt*

Med anläggningsprojekt avses byggande, anskaffning, grundlig reparation eller motsvarande åtgärder i fråga om lokaler som utgör en funktionell helhet samt anskaffning av lös egendom i samband med sådana åtgärder, om åtgärdens beräknade totalkostnader uppgår minst till det belopp som fastställts i socialvårdsplanen. Anskaffning av markområde skall inte betraktas som ett anläggningsprojekt.

Som ett anläggningsprojekt kan även anses en åtgärd enligt 1 mom., om de beräknade kostnaderna underskrider det belopp som fastställts i socialvårdsplanen och om finansieringen av projektet skulle komma att bli synnerligen betungande för kommunen eller kommunalförbundet.

17 §. *Godkännande*

Anläggningsprojekt vars totalkostnader uppgår minst till det belopp som avses i 16 § 1 mom., de högsta kostnader för de projekt som berättigar till landskapsandel och projektens inledningsår godkänns i socialvårdsplanen.

18 §. *Projektplan*

Kommunen eller kommunalförbundet skall i god tid året innan projektet beräknas inledas tillställa landskapsstyrelsen en projektplan över anläggningsprojektet.

Projektplanen skall innehålla följande uppgifter:

- 1) allmän beskrivning av projektet,
- 2) redogörelse för behovet av att genomföra projektet,
- 3) beskrivning av tomt då fråga är om ny inrättning eller utvidgning av tidigare inrättning,

4) huvudritningar i skala 1:100 samt en kortfattad byggnadsbeskrivning,

5) tidtabell för projektets genomförande samt

6) en kostnadsberäkning för projektet.

19 §. *Fastställelse av anläggningsprojekt*

Landskapsstyrelsen fastställer på basis av projektplanen de anläggningsprojekt som skall inledas under verksamhetsåret.

Samtidigt med fastställandet av anläggningsprojekt kan landskapsstyrelsen meddela kommunen eller kommunalförbundet ett förhandsbesked om de projekt som kan inledas året efter verksamhetsåret. Förhandsbeskedet är bindande för landskapsstyrelsen då den fastställer de projekt som skall inledas följande år, om inte annat följer av landskapsbudgeten eller socialvårdsplanen.

20 §. *Förverkligande av anläggningsprojekt*

Ett anläggningsprojekt skall påbörjas det år fastställelsebeslutet enligt 19 § 1 mom. fattats eller året därpå.

Landskapsstyrelsen kan av särskilda skäl på ansökan av en kommun eller ett kommunalförbund besluta att ett anläggningsprojekt får påbörjas innan det har fastställts.

21 §. *Landskapsandel för anläggningsprojekt*

För anläggningsprojekt betalas landskapsandel högst för de kostnader landskapsstyrelsen har fastställt. Om de faktiska kostnaderna för ett anläggningsprojekt är mindre än de kostnader som godkänts i socialvårdsplanen och som landskapsstyrelsen fastslagit, betalas landskapsandel för de faktiska kostnaderna.

Landskapsandel betalas inte för anläggningsprojekt vars kostnader är mindre än det belopp som fastställts i socialvårdsplanen, om det inte är fråga om ett anläggningsprojekt som avses i 16 § 2 mom.

22 §. *Landskapsandelsskalan*

Landskapsandel för ett anläggningsprojekt uträknas per kommun enligt de bosättningsstrukturgrupper som avses i landskapslagen om bosättningsstrukturgrupper (73/1993) enligt följande:

Bosättningsstrukturgrupp	Landskapsandel i procent av kostnaderna
1	65
2	60
3	55
4	40

Om två eller flera kommuner har en gemensam inrättning som berättigar till landskapsandel eller om ett kommunalförbund är huvudman, beviljas landskapsandel för anläggningsprojekt för varje kommuns andel i enlighet med dess bosättningsstrukturgrupp.

23 §. *Utbetalning av landskapsandel*

Landskapsandel för ett anläggningsprojekt betalas till kommunen eller kommunalförbundet månataligen

senast den 20 varje månad i lika stora rater under den tid projektet beräknas pågå. Den första raten skall betalas ut månaden efter den månad då meddelande om att projektet inlett har inkommit. Om projektet på det sätt som avses i 20 § 2 mom. har inletts innan det har fastställts, skall dock den första raten betalas ut senast månaden efter den månad då fastställelsebeslutet fattades.

24 §. Projektredovisning och landskapsandelsbeslut

För fastställelse av den slutliga landskapsandelen för ett anläggningsprojekt skall kommunen eller kommunalförbundet för landskapsstyrelsen lägga fram en redovisning över kostnaderna för genomförandet av projektet. Projektredovisningen om de faktiska kostnaderna skall tillställas landskapsstyrelsen senast den 31 augusti under det år som följer efter det då anläggningsprojektet blev färdigt.

Landskapsstyrelsen skall fatta beslut om den slutliga landskapsandelen för ett anläggningsprojekt inom två månader efter att projektredovisningen lämnats in.

25 §. Återbetalning av landskapsandel för anläggningsprojekt

Landskapsstyrelsen kan besluta att den del av den anskaffade egendomens gängse värde som motsvarar landskapsandelen för anläggningsprojektet helt eller delvis skall återbetalas till landskapet, om egendomen överlåtes till någon annan, om verksamheten upphör eller om egendomens användning varaktigt ändras så att egendomen inte kan användas för någon annan verksamhet som berättigar till landskapsandel.

Om egendom för vilken landskapsandel har erhållits förstörs eller skadas, kan landskapsstyrelsen besluta att en motsvarande del av försäkrings- eller annan skadeersättning helt eller delvis skall betalas till landskapet eller dras av från landskapsandelen för ett nytt anläggningsprojekt.

Den som får landskapsandel skall inom sex månader efter det att de förändringar som avses i 1 och 2 mom. inträffat göra en anmälan till landskapsstyrelsen. Om det senare framgår att någon anmälan inte gjorts inom utsatt tid, skall en mot landskapsandelen svarande del av egendomens gängse värde betalas till landskapet med en årlig ränta som motsvarar Finlands Banks grundränta, om inte landskapsstyrelsen av särskilda skäl beslutar annat.

5 kap. Sökande av ändring

26 §. (30/1995) Rättelseförfarande

En kommun eller ett kommunalförbund, som inte nöjer sig med ett beslut enligt 15 § om beviljande av landskapsandel eller ett beslut som avses i 24 § 2 mom., har rätt att inom trettio dagar efter delgivningen av beslutet framställa ett skriftligt rättelseyrkande hos landskapsstyrelsen. Till beslutet skall fogas en anvisning om rättelseyrkande.

27 §. Ändringssökande

I fråga om lagligheten av landskapsstyrelsens beslut med anledning av rättelseyrkande eller ett beslut

som avses i 25 §, 29 § 3 mom. och 31 § får besvär anföras hos högsta förvaltningsdomstolen enligt förvaltningsprocesslagen (FFS 586/1996). (26/1998)

Ändring får inte sökas genom besvär i andra beslut än de som avses i 1 mom.

6 kap. Tillämpning av vissa bestämmelser i landskapsandelslagen

28 §. Betalning av landskapsandel

På betalning av landskapsandel tillämpas dessutom följande bestämmelser i landskapsandelslagen:

- 1) bestämmelsen i 16 § om betalning av utebliven förmån,
- 2) bestämmelsen i 17 § om återbetalning av grundlös förmån samt
- 3) bestämmelsen i 18 § om upphörande av betalningsskyldighet.

7 kap. Särskilda bestämmelser

29 §. Servicesystemets ändamålsenlighet

Om kommunen inte har ordnat sådan service för sina invånare som avses i speciallagarna och den nödvändiga basservicen inte motsvarar allmänt godkänd nivå i landskapet, kan landskapsstyrelsen pröva ändamålsenligheten i kommunens servicesystem.

Om landskapsstyrelsen konstaterar att servicesystemet har allvarliga brister av orsaker som beror på kommunen, kan landskapsstyrelsen ge kommunen rekommendationer om hur och inom vilken tid bristerna i servicesystemet skall korrigeras.

Om kommunen inte har korrigerat bristerna i servicesystemet inom den tid som landskapsstyrelsen fastställt i sin rekommendation, kan landskapsstyrelsen helt eller delvis återkräva kommunens landskapsandel till landskapet för den tid och till den del servicesystemet har konstaterats vara bristfälligt på det sätt som landskapsstyrelsen avser.

Återkrav av en kommuns landskapsandel kan förnyas sedan landskapsstyrelsen på nytt har behandlat bristerna i servicesystemet på det sätt som stadgas i 1 och 2 mom. Återkravet av landskapsandel får härvid inte beröra en sådan tidsperiod för vilken landskapsandel redan tidigare har återkrävts.

30 §. (26/1998) Skyldighet att lämna upplysningar

Kommunerna eller kommunalförbunden skall ge landskapsstyrelsen de upplysningar som behövs för att fastställa landskapsandelar enligt denna lag samt pröva ändamålsenligheten i kommunens servicesystem.

31 §. Vite

Om en kommun eller ett kommunalförbund vid ordnandet av landskapsandelsuppgifterna vägrar uppfylla en lagstadgad förpliktelse eller en förpliktelse om vilken stadgas eller bestäms med stöd av lag, kan landskapsstyrelsen vid vite tvinga kommunen, kommunalförbundet eller annan huvudman att uppfylla förpliktelsen.

32 §. Kommuninvånare

Med kommuninvånare avses den som har hemkommun i kommunen enligt lagen om hemkommun (FFS 201/1994). (30/1995)

Vid uträkningen av den landskapsandel för kommunen som avses i 10 § anses invånarantalet vid ingången av året före verksamhetsåret vara kommunens invånarantal.

33 §. Formulär

Verksamhetsberättelse, projektplan samt projektredovisning skall uppgöras på formulär som fastställs av landskapsstyrelsen.

34 §. Landskapsförordning

Närmare bestämmelser om verkställigheten och tillämpningen av denna lag kan utfärdas genom landskapsförordning.

8 kap. Ikraftträdelse- och övergångsbestämmelser**35 §. Ikraftträdande**

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1994. Bestämmelserna i 2 och 3 kap. tillämpas första gången redan år 1993 vid antagande av socialvårdsplanen för åren 1994-1998.

Genom denna lag upphävs landskapslagen den 22 november 1983 om planering och landskapsstöd inom social- och hälsovården (63/1983) jämte ändringar.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

36 §. De kalkylerade markbeloppen det år då lagen träder i kraft

De kalkylerade markbeloppen per invånare som skall tillämpas det år då lagen träder i kraft godkänns i socialvårdsplanen.

37 §. Tillämpning av tidigare gällande bestämmelser

Landskapsstöd för kostnader som uppkommit före lagens ikraftträdelsedag betalas enligt de tidigare gällande bestämmelserna, såvida inte något annat stadgas i denna paragraf.

På anläggnings- och driftskostnadsprojekt som har påbörjats innan denna lag träder i kraft tillämpas de bestämmelser som gäller vid ikraftträdandet till den del projektets genomförande fortsätter medan denna lag gäller. På alla egendomsöverlåtelse och ändringar av användningssyften som har skett efter ikraftträdandet tillämpas 25 §.

Ett ärende som är anhängigt vid landskapsstyrelsen när denna lag träder i kraft skall slutbehandlas enligt de bestämmelser som har gällt tidigare, om det inte är fråga om överlåtelse och ändringar av användningsändamål som avses i 2 mom.

38 §. Pensionsskyddet för personalen vid en privat verksamhetsenhet

Den som då denna lag träder i kraft är anställd hos en privat arbetsgivare som tillhandahåller kommun

eller kommunalförbund tjänster som avses i 3 § 1 mom. 4 punkten har, såvida landskapslagen om vissa pensioner, som skall betalas av landskapsmedel (51/1971) tillämpades på ifrågavarande verksamhet före den 1 januari 1984, rätt till ålders-, invalid-, arbetslöshets- och deltidspension ur landskapets medel enligt de regler som gäller för personer som är anställda hos landskapet.

Sedan i 1 mom. avsedd person avlidit betalas familjepension efter honom enligt samma regler som efter person som varit anställd hos landskapet.

En arbetsgivare som avses i 1 mom. är skyldig att till landskapet Ålands pensionsfond för varje kvartal betala en andel av pensionskostnaderna för personer som avses i sagda moment. Andelen utgör 25 procent av ifrågavarande personers lön. Andelen för visst kvartal skall betalas under den första månaden i följande kvartal. Med avvikelse från vad som nu sagts är andelen av pensionskostnaderna under ikraftträdelseåret dock 15 procent samt under det andra giltighetsåret 17,5 procent, under det tredje 20 procent och under det fjärde 22,5 procent. (73/1995)

En pensionskostnadsandel enligt denna lag jämte en årlig ränta av 16 procent för den tid som betalningen har försenats får indrivnas utan dom eller utslag på det sätt som föreskrivs i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (FFS 367/1961).

Om arbetsgivaren är ett samfund eller en sammanlutning för vars förpliktelser en delägare eller en bolagsman svarar såsom för egen skuld, kan en pensionskostnadsandel enligt denna lag jämte dröjsmålsränta sökas ut hos delägaren eller bolagsmannen enligt 4 mom.

Sedan denna lag trätt i kraft gäller om pensionsskyddet för dem som anställs av en privat arbetsgivare som avses i 1 mom. bestämmelserna i lagen om pension för arbetstagare (FFS 395/1961).

L 4 LL om socialhjälp i landskapet Åland 18.7.1956/21

1-3 §§. Upphävda 46/1984.

4 §. Upphävd 6/1971.

5 §. (13/1962) Har arbetstagare, efter fyllda 20 år, varit anställd hos samma arbetsgivare eller i tjänst i samma rörelse eller företag sammanlagt minst tjugo år och under denna tid förlorat sin arbetsförmåga i sådan utsträckning, att han icke kan försörja sig genom arbete, och kan han icke erhålla sitt uppehälle av egna medel eller genom makes eller barns omvårdnad, är han berättigad att mot arbete efter förmåga till sin död njuta underhåll av sin arbetsgivare, eller, där det befinnes skäligt, av dennes arvingar eller ock av rörelsens eller företagets ägare. Dylik rätt tillkommer dock icke arbetstagare, vars första arbetsförhållande begynt, sedan lagen om pension för arbetstagare (FFS 395/1961) den 1 juli 1962 trätt i kraft eller för vars vidkommande

i sagda lag avsett pensionsfall inträffat, sedan tio år förflutit från nämnda tidpunkt.

Ombyte av ägare eller innehavare av rörelse eller företag medför icke ändring i nu sagda rätt.

Sådan rätt till underhåll, som i denna paragraf stadgas, tillkommer likväl icke arbetstagare, om han avsiktligt ådragit sig sjuklighet eller förlust av arbetsförmåga eller förorsakat den genom brottslig verksamhet, lättsinnigt liv eller annat grovt vållande.

6-66 §§. Upphävda 46/1984.

L 5 LL om tillämpning i landskapet Åland av lagen om utkomststöd 11.6.1998/66

Ls framst. nr 12/1997-98
Smu bet. nr 4/1997-98
Stu bet. nr 4/1997-98
47/1999: ls framst. nr 16/1998-99
Smu bet. nr 6/1998-99

1 §. Inledande bestämmelse

Lagen den 30 december 1997 om utkomststöd (FFS 1412/1997) skall, med i denna lag angivna avvikelser, tillämpas i landskapet Åland.

Se So 202 FL II.

2 §. Avvikelser från tillämpning av bestämmelser i lagen om utkomststöd

I landskapet gäller följande avvikelser från bestämmelserna i lagen om utkomststöd:

1) 7 § 2 mom. sista meningen, 7 § 3 mom. och 9 § skall inte tillämpas i landskapet samt

2) hänvisningen i 5 § till lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården (FFS 733/1992) skall i landskapet avse landskapslagen om planering av och landskapsandel för socialvården (71/1993).

Se L 3.

3 §. Tillämpning av hänvisningar i lagen om utkomststöd

Hänvisas i lagen om utkomststöd till bestämmelser i rikslagstiftningen vilka äger motsvarighet i landskapslagstiftningen skall hänvisningarna avse bestämmelserna i landskapslagstiftningen.

4 §. Landskapsförordning

Utkomststöd som avses i denna lag består av en grunddel och en tilläggsdel.

Utkomststödets grunddel per månad är

1) 2.049 mark för ensamboende och ensamförsörjare,

2) 1.742 mark för andra personer som fyllt 17 år,

3) 1.496 mark för en person som fyllt 17 år och som bor hos ena eller båda föräldrarna,

4) 1.435 mark för barn i åldern 10 - 16 år och

5) 1.353 mark för barn under 10 år. (47/1999)

Om indexjustering av grunddelen bestäms genom landskapsförordning.

Med tilläggsdelen täcks vid behov andra hälso- och sjukvårdsutgifter än sådana som ingår i grunddelen samt andra utgifter till följd av en persons eller familjs särskilda behov eller förhållanden enligt vad som närmare bestäms genom landskapsförordning.

Ikraftträdelsebestämmelsen för 66/1998:

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1998.

Träder lagen i kraft efter den 1 mars 1998 skall den tillämpas retroaktivt på de ansökningar om utkomststöd som inkommit den 1 mars 1998 eller senare.

Utkomststöd som en kommun har beviljat på basis av en ansökan om utkomststöd som inkommit den 1 mars eller senare men före denna lags ikraftträdande har kommunen rätt att kvitta mot utkomststöd som skall beviljas retroaktivt enligt denna lag.

Ikraftträdelsebestämmelsen för 47/1999:

Denna lag träder i kraft den 1 augusti 1999.

L 6 LF om utkomststöd 11.6.1998/67

1 §. Justering av grunddelen

Grunddelens belopp justeras årligen i januari månad i samma proportion som den del av konsumentprisindex för Åland som motsvarar de varor och tjänster som täcks med grunddelen.

2 §. Beräkning av tilläggsdelen

Utkomststödets tilläggsdel skall beräknas så att den täcker:

- 1) boendekostnader i behövlig utsträckning,
- 2) andra nödvändiga hälso- och sjukvårdsutgifter än de som ingår i grunddelen,
- 3) utgifter för barnomsorg samt
- 4) utgifter som anses nödvändiga på grund av en persons eller familjs särskilda behov eller förhållanden.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1998.

L 7 Barnomsorgslag för landskapet Åland 13.2.1997/14

Ls framst. nr 17/1995-96
Smu bet. nr 3/1995-96
Stu bet. nr 5/1995-96

1 kap. Inledande bestämmelser

1 §. Tillämpningsområde

I denna lag finns bestämmelser om kommunal och samhällsstödd icke-kommunal barnomsorg för barn som har sin hemort i landskapet Åland.

Med barnomsorg avses i denna lag daghemsverksamhet, förundervisning, lekverksamhet och fritidsverksamhet.

2 §. Rätt till barnomsorg

Den som är vårdnadshavare för ett barn med hemort i landskapet enligt lagen om hemkommun (FFS 201/1994) har rätt till kommunal barnomsorg i daghem eller familjedaghem för sitt barn.

Rätten till barnomsorg uppkommer då föräldraperioden upphör enligt sjukförsäkringslagen (FFS 364/1963) och upphör då barnet börjar i grundskolan eller får motsvarande undervisning på annat sätt.

Daghemsverksamhet skall ordnas under den del av dygnet det finns ett behov av barnomsorg och skall i mån av möjlighet ordnas i den form vårdnadshavaren önskar.

Vårdnadshavaren för ett barn med hemort i landskapet har även rätt att för sitt barn erhålla kommunal förundervisning under minst 20 timmar per vecka under året innan barnet börjar i grundskolan eller får motsvarande undervisning på annat sätt.

Genom förordning stadgas om den tid inom vilken barnets föräldrar eller andra vårdnadshavare skall ansöka om barnomsorgsplatser i daghem eller familjedaghem.

3 §. Kommunens uppgift

Kommunen skall ordna barnomsorg för de barn som har sin hemort i kommunen enligt lagen om hemkommun.

Kommunen kan ordna barnomsorgen i samarbete med andra kommuner eller genom att köpa barnomsorgstjänster av annan.

Kommunen skall vid planeringen av den kommunala barnomsorgen beakta vårdnadshavarnas synpunkter på verksamhetsformer samt plats och tid för barnomsorgen. Kommunen skall bereda vårdnadshavarna möjlighet till inflytande över verksamheten inom barnomsorgen.

4 §. Målsättning för barnomsorgen

Barnomsorgen skall genom god omvårdnad, lekmöjligheter och pedagogisk verksamhet bidra till att barnen får goda uppväxtvillkor.

Barnomsorgen skall tillsammans med hemmet, utgående från barnets ålder och individuella behov, främja en allsidig fysisk, emotionell och social utveckling. Barnets estetiska, intellektuella, etiska och religiösa fostran skall stödjas på ett sådant sätt att vårdnadshavares livsåskådning respekteras. Särskild uppmärksamhet skall ägnas åt att varje barn erhåller gynnsamma förutsättningar för en god skolstart.

Inom all barnomsorgsverksamhet skall hänsyn tas till barn med särskilda behov.

2 kap. Verksamhetsformer**5 §. Daghemsverksamhet**

Daghemsverksamheten erbjuder omsorg, lekmöjligheter och pedagogisk verksamhet för barn under skolåldern.

Daghemsverksamhet som omfattar högst sex barn bedrivs i familjedaghem. Övrig daghemsverksamhet bedrivs i daghem.

6 §. Förundervisning

Förundervisningen skall förbereda barnet för grundskolan eller motsvarande undervisning.

7 §. Lekverksamhet

Lekverksamheten erbjuder tillsyn och lekmöjligheter för barn under skolåldern.

8 §. Fritidshemsverksamhet

Fritidshemsverksamheten erbjuder omsorg utanför skoltid för barn som går i grundskolan eller får motsvarande undervisning på annat sätt.

3 kap. Särskilda villkor för verksamheten**9 §. Personal**

Personer anställda inom barnomsorgen skall ha sådan utbildning eller erfarenhet att de kan tillgodose barnens behov av omsorg och pedagogisk verksamhet.

Personalens storlek skall vara tillräcklig i förhållande till barnens antal, ålder, vårdtid och särskilda behov.

Närmare bestämmelser om kompetenskrav för personalen och om personalens storlek fastställs i landskapsförordning.

10 §. Tystnadsplikt

Den som är anställd hos kommunen, medlem av ett kommunalt organ eller verksam vid ett enskilt daghem får inte informera en utomstående om vad han vid skötseln av uppgifter som rör barnomsorgen har fått veta om personliga eller ekonomiska omständigheter som rör ett barn eller medlemmar av barnets familj utan samtycke av den berörda personen, eller om denna inte själv kan bedöma innebörden av samtycket, hans vårdnadshavare.

Tjänstemän inom kommunens barnomsorg får utan hinder av 1 mom. och vad som i övrigt bestäms om tystnadsplikt lämna uppgifter till varandra samt till organ inom kommunens eller landskapets förvaltning, om uppgifterna är nödvändiga för att ett barns barnomsorg skall kunna ordnas på ett ändamålsenligt sätt. Vad som är stadgat i 1 mom. hindrar inte heller att uppgifter lämnas till den som på tjänstens vägnar har rätt att få kännedom om saken.

11 §. Lokaler

Barnomsorg skall utövas i utrymmen som är lämpliga med hänsyn till barnens ålder, vårdtid och verksamhetens natur. I utrymmena skall finnas tillgång till den utrustning som behövs. I anslutning till ett daghem skall finnas ett område för barnens aktiviteter utomhus.

Barnens antal skall anpassas till lokalernas storlek. Närmare bestämmelser om lokalerna fastställs i landskapsförordning.

12 §. Språket inom barnomsorgen

Verksamhetsspråket är svenska inom kommunal barnomsorg och annan barnomsorg som kommunen understöder. Verksamhetsspråket är svenska även inom

sådan barnomsorg som kommunen ordnar genom att köpa barnomsorgstjänster av annan.

13 §. *Kontakt med vårdnadshavaren*

Inom all barnomsorg skall kontakterna med barnens vårdnadshavare främjas och upprätthållas på det sätt personalen och vårdnadshavarna kommer överens om.

4 kap. Förvaltning

14 §. *Landskapsstyrelsens ansvar*

Landskapsstyrelsen har det övergripande ansvaret för övervakning och utveckling av barnomsorgen samt övervakar verkställigheten av denna lag.

15 §. *Kommunens ansvar*

Kommunen ansvarar för att den kommunala barnomsorgen utövas i enlighet med denna lags bestämmelser och med stöd därav utfärdade föreskrifter samt övervakar att även de enskilda daghemmen i kommunen sköts i enlighet med dem. Om någon bedriver verksamhet i ett enskilt daghem utan att uppfylla de krav som ställs i denna lag, skall kommunen uppmana till rättelse inom en viss tid. Kommunen kan även tilldela huvudmannen för verksamheten en varning. Om rättelse inte sker inom den utsatta tiden kan kommunen förbjuda verksamheten.

16 §. *Förvaltning inom kommunen*

De uppgifter som ankommer på kommunen enligt bestämmelserna i denna lag skall skötas av socialnämnden eller skolnämnden.

17 §. *Avgifter*

Kommunen skall fastställa en taxa för de avgifter som barnets vårdnadshavare skall betala för den av kommunen ordnade barnomsorg som barnet utnyttjar.

5 kap. Styrmedel

18 §. *Målsättningsanvisningar*

Landskapsstyrelsen skall i den i 4 § landskapslagen om planering av och landskapsandel för socialvården (71/1993) avsedda socialvårdsplanen ge anvisningar om utvecklande av barnomsorgen i landskapet.

19 §. *Förundervisningsprogram*

Landskapsstyrelsen skall anta ett program för förundervisningen. Programmet skall koordineras med grundskolans läroplan.

20 §. *Arbetsplan*

Varje daghem skall göra upp en arbetsplan som beskriver hur daghemmet skall genomföra målsättningen med barnomsorgen, landskapsstyrelsens anvisningar och förundervisningsprogrammet.

Daghemmen skall informera vårdnadshavarna om innehållet i arbetsplanen.

6 kap. Samhällsstödda icke-kommunala daghem

21 §. *Allmänt*

I detta kapitel finns bestämmelser om icke-kommunala daghem vars huvudmän har rätt till samhällsstöd

för daghemmets verksamhet. Dessa benämns enskilda daghem.

22 §. *Rätt till samhällsstöd*

Rätt till samhällsstöd har fysiska och juridiska personer som godkänts av förläggningsskommunen som huvudman för ett likaledes godkänt enskilt daghem.

En fysisk eller juridisk person skall godkännas som huvudman om den innehar behörig registrering såvida det inte föreligger synnerliga skäl för avslag. Ett daghem skall godkännas om det uppfyller de krav som ställs i denna lag och i den förordning som givits med stöd av den.

23 §. *Ansvarig föreståndare*

Verksamheten i ett enskilt daghem skall bedrivas under uppsikt och ledning av en ansvarig föreståndare.

24 §. *Anmälan till kommunen*

Den som erbjuder samhällsstödd icke-kommunal barnomsorg mot ersättning skall anmäla detta till förläggningsskommunen innan verksamheten inleds.

25 §. *Hemkommunens ersättningsandel*

Om ett barn erhåller barnomsorg i ett enskilt daghem, skall barnets hemkommun till huvudmannen för daghemmet betala en ersättningsandel, vilken inte oskäligt avviker från vad motsvarande kommunala daghemsplats kostar.

En kommun kan om särskilda skäl föreligger beviljas rätt av landskapsstyrelsen att inte betala ut ersättningsandel till ett enskilt daghem.

Närmare bestämmelser om uträknande av hemkommunens ersättningsandel fastställs i landskapsförordning.

26 §. *Antagande av barn*

Huvudmannen för ett enskilt daghem beslutar om antagande av barn till daghemmet.

27 §. *Avgifter vid enskilda daghem*

Enskilda daghem skall fastställa en taxa för de avgifter barnets vårdnadshavare skall betala för den barnomsorg barnet utnyttjar. Taxan skall sändas till kommunen för kännedom.

7 kap. Särskilda bestämmelser

28 §. *Landskapsandel*

På verksamhet som ordnas i enlighet med denna lag tillämpas landskapslagen om planering av och landskapsandel för socialvården.

29 §. *Ändringssökande*

Angående ändringssökande i ärenden som kommunen beslutar om enligt denna lag gäller vad som stadgas i kommunallagen för landskapet Åland (5/1980).

30 §. *Straffbestämmelse*

Den som bedriver verksamhet i ett enskilt daghem utan att ha anmält detta till kommunen eller som trots varning utövar barnomsorg i strid med bestämmelserna

i 3 kap. skall för **förseelse mot bestämmelserna om utövande av barnomsorg** dömas till böter.

31 §. *Brott mot tystnadsplikt*

Den som bryter mot tystnadsplikten skall dömas till böter eller fängelse i högst sex månader. Om brottet är att anse som grovt dömes dock till böter eller till fängelse i högst ett år.

32 §. *Förordning*

Närmare bestämmelser om barnomsorg samt om verkställigheten och tillämpningen av denna lag utfärdas genom landskapsförordning.

8 kap. **Ikraftträdelse- och övergångsbestämmelser**

33 §. *Ikraftträdande*

Denna lag träder i kraft den 1 mars 1997.

Genom denna lag upphävs landskapslagen den 11 juni 1973 om barndagvård (38/1973) och landskapsförordningen den 20 november 1973 om barndagvård (61/1973).

34 §. *Verkställighetsåtgärder*

Åtgärder som verkställigheten av denna lag kräver får vidtas innan lagen träder i kraft.

L 8 **LF om barnomsorg** 13.2.1997/12

1 §. *Tillämpningsområde*

I denna förordning finns bestämmelser om barnomsorg för barn som har sin hemort i landskapet Åland.

2 §. *Heltidsvård och halvtidsvård*

I denna förordning avses med

- 1) heltidsvård: vård som överstiger 5 timmar i dygnet.
- 2) halvtidsvård: vård som uppgår till maximalt 5 timmar i dygnet eller 25 timmar per vecka.

3 §. *Ansökan om barnomsorgsplats*

De föräldrar eller andra vårdnadshavare som önskar barnomsorgsplats i daghem eller familjedaghem skall ansöka därom hos kommunen senast fyra månader innan barnet behöver platsen, om inte annat bestäms i 2 mom.

Om behovet av barnomsorg beror på sysselsättning, studier eller utbildning och det inte är möjligt att förutsäga när behovet uppkommer, skall ansökan om barnomsorgsplats göras så snart som möjligt, dock senast två veckor innan barnet behöver platsen.

4 §. *Behörighetskrav för daghemspersonal*

Den som är föreståndare för ett daghem skall ha minst barntädgårdslärarexamen eller annan lämplig utbildning på motsvarande nivå samt praktisk erfarenhet av omsorg och fostran av barn.

Den som har hand om omsorgs- eller uppfostringsuppgifter skall ha minst närvårdarexamen med inriktning på barn och ungdom eller annan lämplig utbildning på motsvarande nivå.

Om det för en uppgift inte är möjligt att få en person med den behörighet som anges i 1 och 2 mom., kan för uppgiften för högst två år i sänder anställas en person som har en utbildning som kan anses vara tillräcklig och om möjligt praktisk erfarenhet av den ifrågavarande uppgiften.

5 §. *Daghempersonalens antal*

För daghemspersonal som har hand om omsorgs- eller uppfostringsuppgifter gäller följande.

Om barn i daghem delas in i grupper skall i varje barngrupp åtminstone en och minst var tredje person ha minst barntädgårdslärarexamen eller annan lämplig utbildning på motsvarande nivå. Övriga personer skall ha minst närvårdarexamen med inriktning på barn och ungdom eller annan lämplig utbildning på motsvarande nivå.

Det skall finnas minst en person med sådan utbildning som avses i 2 mom. för varje påbörjad grupp om fyra barn om barnen är under tre år. Det skall finnas minst en person med sådan utbildning som avses i 2 mom. för varje påbörjad grupp om sju barn om barnen är över tre år och är i heltidsvård. Det skall finnas minst en person med sådan utbildning som avses i 2 mom. för varje påbörjad grupp om tretton barn om barnen är över tre år och är i halvtidsvård.

Kommunen kan göra undantag från relationstalet i 3 mom. om de genomsnittliga vårddagarna för barnen fortlöpande är betydligt färre än verksamhetsdagarna. Undantaget skall göras så att det fortlöpande inte vårdas fler barn samtidigt än vad det totala relationstalet förutsätter.

6 §. *Antalet barn i familjedaghem*

Antalet barn i familjedaghem får tillsammans med familjedagvårdarens egna barn uppgå till högst sex stycken.

7 §. *Barn med särskilda behov*

Finns det i daghemmet ett eller flera barn med särskilda behov, skall detta beaktas då antalet personer som deltar i omsorgs- och uppfostringsuppgifter bestäms om det inte finns en särskild assistent för sådana barn. Med barn med särskilda behov avses barn som har svårigheter på grund av medfödd eller senare uppkommen fysisk, psykisk, social eller emotionell skada eller som utan individuella stödåtgärder löper risk att drabbas av sådan skada.

8 §. *Behörighetskrav för familjedagvårdare*

Behörighetskrav för familjedagvårdare är familjedagvårdarutbildning eller annan för uppgiften lämplig utbildning eller erfarenhet.

9 §. *Daghemslokalernas storlek*

Daghemslokalernas totalyta skall vara minst 10 m² per barn, varav minst 6 m² per barn reserveras för barnens användning.

Om avdelningen dock består endast av barn under tre år skall minst 8 m² per barn reserveras för barnens användning.

Med utrymmen för barnens användning avses entréutrymmen, hemkök, lekrum, vilorum och grupprum, verkstad, redskapsförråd och liknande utrymmen.

De gemensamma utrymmena skall vara 3,5 m² per barn. Med gemensamma utrymmen avses personalens arbetsutrymmen, personalens mat- och vilorum, personalens kläd- och hygienutrymmen, centralförråd, hälsovårdsutrymmen, utrymmen för mathushållning, städutrymmen och liknande utrymmen.

Då fråga är om disposition av redan befintliga utrymmen eller annars när särskilda skäl härtill föreligger kan landskapsstyrelsen medge undantag från i denna paragraf angivna krav.

10 §. Ersättningsandel

Ersättningsandel till enskilda daghem skall beräknas enligt följande:

1) *Heltidsvård för barn över tre år, men under skolåldern.* Ersättningsandelen för ett barn över tre år, men under skolåldern beräknas till 90 procent av kommunens nettodriftskostnader för motsvarande verksamhet.

2) *Heltidsvård för barn under tre år.* Ersättningsandelen för ett barn under tre år beräknas till 175 procent av ersättningsandelen för ett barn över tre år men under skolåldern.

3) *Halvtidsvård.* Ersättningsandelen för ett barn i halvtidsvård beräknas till 60 procent av ersättningsandelen för motsvarande heltidsvård.

Nettodriftskostnaden beräknas genom att daghemmets intäkter subtraheras från dess driftskostnader. Med driftskostnader avses följande kostnader: lön till personal, socialavgifter, pensioner, materialinköp, köp av övriga tjänster för den egna serviceproduktionen, hyror, interna utgifter, planmässiga avskrivningar på anläggningstillgångar samt kalkylerad ränta på anläggningstillgångar.

Ersättningsandelen till enskilda daghem beräknas utgående från kommunens senast fastställda bokslut och skall justeras årligen.

11 §. Övergångsbestämmelse

Om ett daghem då denna förordning träder i kraft inte uppfyller de krav på daghemslokalernas storlek som anges i 9 §, skall huvudmannen för daghemmet ansöka om dispens hos landskapsstyrelsen inom sex månader från det att denna förordning har trätt i kraft.

Denna förordning träder i kraft den 1 mars 1997.

L 9 LL om stöd för vård av barn i hemmet 3.12.1985/50

1 §. Vårdnadshavare för barn under tre år som inte utnyttjar kommunal daghemsverksamhet eller sådan daghemsverksamhet som kommunen bekostar har rätt att få stöd för vård av barn i hemmet enligt denna lag. (15/1997)

Vårdnadshavare för barn som är under tre år har rätt till partiellt stöd för vård av barn i hemmet om vårdnadshavaren är partiellt vårdledig eller är anställd på deltid och arbetstiden med anledning av vården av barnet uppgår till i medeltal högst 30 timmar per vecka. (32/1995)

Rätt till stöd för vård av barn i hemmet som avses i denna lag har endast de som faktiskt är bosatta i landskapet. (27/1990)

2 §. Med stöd för vård av barn i hemmet avses i denna lag ekonomiskt stöd som erläggs till vårdnadshavare för barn under tre år. Stödet består av en grunddel, en syskonförhöjning och en tilläggsdel.

3 §. Stöd för vård av barn i hemmet erläggs av hemkommunen.

På verksamhet som kommun ordnar enligt denna lag tillämpas landskapslagen om planering av och landskapsandel för socialvården (71/1993). (15/1997)

4 §. Grunddel utgår om vårdnadshavare har vård om ett barn under tre års ålder som inte erhåller av kommunen anordnad barnomsorg enligt 5 § landskapslagen om barnomsorg (14/1997) eller sådan barnomsorg som kommunen enligt 24 § landskapslagen om barnomsorg bekostar. Grunddel erläggs inte under den tid då vårdnadshavare är berättigad till moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning enligt sjukförsäkringslagen (FFS 364/1963). Även om vårdnadshavare inte har rätt till sådan förmån erläggs stödet först sedan den i sjukförsäkringslagen avsedda tiden löpt ut. (15/1997)

Grunddelens belopp per kalendermånad fastställs genom landskapsförordning. Om hemvårdsstöd inte erläggs för en hel kalendermånad på grund av att den tid som nämns i 1 mom. börjar eller slutar under månaden, utgör stödet 1/25 av detta belopp för varje vardag, för vilken familjen är berättigad till stödet. (15/1997)

3 mom. upphävt 15/1997.

5 §. Syskonförhöjning betalas om vårdnadshavare utöver det barn som berättigar till grunddel har vård om ett eller flera barn under sju år som inte erhåller av kommunen ordnad barnomsorg enligt 5 § landskapslagen om barnomsorg eller sådan barnomsorg som kommunen enligt 24 § landskapslagen om barnomsorg bekostar. Syskonförhöjning betalas även för ett barn som fyllt tre men inte sju år och som åtnjuter kommunal barnomsorg högst 5 timmar i dygnet. (15/1997)

Syskonförhöjningen är för varje barn som berättigar till förhöjning 20 procent av den i 4 § 2 mom. avsedda grunddelen.

6 §. Tilläggsdel utgår om vårdnadshavaren är berättigad till grunddel enligt 4 § och familjens sammanlagda skattepliktiga inkomster per kalendermånad inte överstiger gränsen för rätt till tilläggsdel. Då förutsättningarna bedöms för rätt till tilläggsdel under den tid moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning utgår

enligt sjukförsäkringslagen, räknas av sistnämnda förman som skattepliktig inkomst endast den del som överstiger det kalkylerade sammanlagda beloppet av grunddelen och eventuell syskonförhöjning. (15/1997)

Tilläggsdelens fulla belopp är 70 procent av den i 4 § 2 mom. avsedda grunddelen. Det belopp per kalendermånad vilket de skattepliktiga inkomsterna inte får överstiga för att full tilläggsdel skall beviljas fastställs genom landskapsförordning. Om de skattepliktiga inkomsterna överstiger det belopp som berättigar till full tilläggsdel, minskas tilläggsdelens maximibelopp med 15 procent av den överstigande delen av de skattepliktiga inkomsterna. (15/1997)

3 mom. upphävd 15/1997.

6a §. Partiellt stöd för vård av barn i hemmet beviljas inte om grunddel utgår enligt 4 § eller under den tid moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning beviljas enligt sjukförsäkringslagen. (15/1997)

Partiellt stöd för vård av barn i hemmet betalas per kalendermånad med ett belopp som utgör 25 procent av grunddelen uträknad enligt 4 § 2 mom.

7 §. Syskonförhöjning eller tilläggsdel utgår oberoende av om moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning börjar utbetalas.

Har föräldrapenningsperioden för familj som ännu inte får syskonförhöjning eller tilläggsdel förlängts på grund av att flera än ett barn har fötts vid samma tidpunkt, betalas syskonförhöjning eller tilläggsdel till familjen under den förlängda föräldrapenningsperioden. Syskonförhöjningen betalas dock under förutsättning att den föräldrapenning som utgår är mindre än det sammanlagda kalkylerade beloppet av grunddelen av syskonförhöjningen av familjens hemvårdsstöd. Som syskonförhöjning utgår skillnaden mellan det kalkylerade hemvårdsstödet och föräldrapenningen. Har familjen fått syskonförhöjning innan föräldrapenningsperioden förlängdes kan förhöjningen betalas enligt tidigare grunder, om detta är förmånligare för familjen. (44/1988)

8 §. Stöd för vård av barn i hemmet erläggs på ansökan till den vårdnadshavare som i ansökan angetts som mottagare av stödet, till annan vårdnadshavare som handhar vårdnaden om barnet eller, om särskilda skäl härtill finns, till annan person som sörjer för barnets vård och fostran.

Mottagare av hemvårdsstöd är skyldig att meddela kommunen de förändringar som skett i förutsättningarna för att erhålla stöd.

9 §. Stöd som avses i denna lag utbetalas från och med den första vardagen efter utgången av den tid som anges i 4 § 1 mom. eller den första vardagen efter det övriga förutsättningar för erhållande av stödet föreligger. (32/1995)

Stöd beviljas inte för kortare tid än en månad. Tilläggsdel beviljas för högst ett år i sänder. Tilläggsdelen skall dock justeras under året om nettoinkomste-

rna väsentligt har förändrats eller om tilläggsdelen visar sig vara i väsentlig mån felaktig.

Stöd kan erläggas retroaktivt, dock högst för de sex månader som närmast föregår tidpunkten för inlämnande av ansökan.

Stöd utbetalas till dess barnet fyller tre år, om inte förutsättningarna för att erhålla stöd upphör dessförinnan.

10 §. Stöd för vård av barn i hemmet utbetalas inte för barn som under mer än tre månader kontinuerligt vårdas på anstalt eller är i motsvarande vård. Med vård på anstalt eller motsvarande vård avses vård som inbegriper uppehälle och som anordnats av kommun eller kommunalförbund på sjukhus eller anstalt eller i familj. I fråga om barn som omhändertagits på sätt som avses i landskapslagen angående tillämpning av vissa författningar rörande barnskydd i landskapet Åland (13/1997) upphör utbetalningen av stödet då vården och fostran av barnet har ordnats utom hemmet.

11 §. Om beslut som gäller erläggande av hemvårdsstöd eller stödets belopp uppenbarligen grundar sig på felaktiga eller bristfälliga uppgifter av barnets vårdnadshavare kan hemvårdsstödet rättas retroaktivt för högst ett år.

12 §. Har vårdnadshavare i hemvårdsstöd erhållit mer än vad han hade varit berättigad till, kan det stöd som utbetalats utan grund återkrävas. Är det av särskilda skäl inte ändamålsenligt eller skäligt att återkräva det utan grund utbetalade stödet eller är detta belopp litet, kan kommun helt eller delvis avstå från sådana åtgärder.

Om hemvårdsstöd som utbetalats till för stort belopp inte kan kvittas mot de följande betalningsraterna av hemvårdsstödet eller om det trots anfordran inte återbetalas, kan [länsrätten] på framställning av kommunen ålägga mottagaren av hemvårdsstödet att till kommunen återbetala det hemvårdsstöd som utbetalats till för stort belopp.

13 §. Då kommun får uppgift om att person, till vilken kommunen erlägger hemvårdsstöd, har flyttat till annan kommun skall kommunen meddela detta till socialnämnden i den kommun till vilken mottagaren av stödet har flyttat samt översända de beslut och handlingar som gäller beviljandet av hemvårdsstöd.

13a §. (15/1997) Den som handhar uppgifter enligt denna lag får inte informera en utomstående om vad han på grund av sin ställning eller sin uppgift har fått veta om en enskilds eller en familjs personliga eller ekonomiska omständigheter.

Vad sin stadgas i 1 mom. hindrar inte att uppgifter lämnas till den som på tjänstens vägnar har rätt att få kännedom om saken.

Den som bryter mot bestämmelsen om tystnadsplikt skall dömas till böter eller fängelse i högst sex månader. Om brottet är att anse som grovt dömes dock till böter eller fängelse i högst ett år.

14 §. I denna lag avsett stöd för vård av barn i hemmet får inte utmätas.

15 §. Närmare bestämmelser om verkställigheten av denna lag utfärdas vid behov genom landskapsförordning.

16 §. Denna lag träder omedelbart i kraft. Den tillämpas dock före år 1990 i tillämpliga delar enligt bestämmelserna i rikets lag om införande av lagen om stöd för vård av barn i hemmet (FFS 25/1985).

L 10 LF om stöd för vård av barn i hemmet 13.2.1997/13

1 §. Grunddelen är 2100 mark per kalendermånad.

2 §. Full tilläggsdel beviljas om familjens skattepliktiga inkomster inte överstiger 4616 mark per kalendermånad.

L11 LL om tillämpning av lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda 11.7.1978/48

1 kap. Allmänna bestämmelser

1 §. Lagen den 23 juni 1977 angående specialomsorger om utvecklingsstörda (FFS 519/1977) jämte med stöd av densamma utfärdade bestämmelser skall med i denna lag angivna avvikelser äga tillämpning i landskapet Åland.

Den i 1 mom. nämnda lagen och de med stöd av densamma utfärdade bestämmelserna tillämpas i landskapet sådana de lyder då denna lag träder i kraft. Sker därefter ändring i sagda författningar, skall de ändrade bestämmelserna gälla i landskapet från tidpunkten för deras ikraftträdande i riket. (102/1995)

Se L och F angående specialomsorger om utvecklingsstörda, So 206 och So 207 FL II.

2 §. De förvaltningsuppgifter, som enligt rikets förenämnda lag ankommer på statens myndigheter, skall i landskapet handhas av landskapsstyrelsen till den del uppgifterna enligt självstyrelselagen för Åland ankommer på landskapet.

3 §. (69/1993) Åland utgör ett särskilt i 6 § 1 mom. lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda avsett specialomsorgsdistrikt, vilket förvaltas av ett kommunalförbund med samtliga kommuner som medlemmar, om inte kommunerna med landskapsstyrelsens godkännande kommer överens om något annat.

3a §. (102/1995) Kompetenskrav för tjänster vid ett kommunalförbund som avses i 3 § bestäms i landskapsförordning.

4 §. Landskapsstyrelsen eller kommunalförbundet för det åländska specialomsorgsdistriktet kan med det kommunalförbund som avses i 6 § 4 mom. rikets förenämnda lag avtala om anlåtande av dess anstalter eller tjänster för befrämjandet av vården och omsorgen om utvecklingsstörda.

5 §. (69/1993) På verksamhet som ordnas i enlighet med denna lag tillämpas landskapslagen om planering av och landskapsandel för socialvården (71/1993), om inte annat är särskilt föreskrivet.

6 §. (69/1993) Förvaltning som avses i 2 kap. rikets lag angående specialomsorger om utvecklingsstörda handhas i landskapet till den del fråga är om förbundsfullmäktige och -styrelse på det sätt i kommunallagen för landskapet Åland (5/1980) är stadgat.

7 §. Upphävd 69/1983.

8 §. (69/1993) När i rikets lag angående specialomsorger om utvecklingsstörda hänvisas till lagen om social- och hälsostyrelsen (FFS 63/1991), kommunallagen (FFS 953/1976), grundskolelagen (FFS 476/1983), barnskyddslagen (FFS 52/1936), lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (FFS 734/1992) och lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården (FFS 677/1992) skall härvid i landskapet i tillämpliga delar gälla vad i motsvarande landskapslagar är stadgat.

Se resp. D 1, N 1, L 12 och D 6.

2 kap. Övergångsbestämmelser

9 §. Specialomsorgsdistriktets reglemente och verksamhetsplan för specialomsorgerna för åren 1979-1983 skall underställas landskapsstyrelsen för fastställelse före den 1 april 1979. Intill dess planen fastställts skall kommunalförbundet för specialomsorgsdistriktet och annan kommunal verksamhetsenhet för specialomsorger ordna sådana omsorger åtminstone i den omfattning som skett innan denna lag trätt i kraft.

Kommunalförbundet skall även eljest skrida till nödiga förberedande åtgärder för inledande av den i denna lag avsedda verksamheten den 1 januari 1979.

Innan reglemente och verksamhetsplan fastställs kan landskapsstyrelsen på ansökan på förhand avgöra, vilka driftskostnader för personalen vid kommunalförbundets för specialomsorgsdistriktet centralförvaltning som kommer att godkännas såsom berättigande till landskapsandel. Beslutet skall med bindande verkan iakttagas då frågan om erläggande av landskapsandel senare behandlas.

10 §. Upphävd 69/1983.

11 §. I landskapslagen om psykiskt utvecklingsstörda avsedd anstalt för psykiskt utvecklingsstörda, vil-

ken önskar fortsätta sin verksamhet såsom i 16 § lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda avsedd verksamhetsenhet för specialomsorger, skall underställa sitt reglemente landskapsstyrelsen för fastställelse före den 1 januari 1979.

12 §. Vid bestämmandet av landskapsandel och medlemskommunernas betalningsandelar i kommunalförbundets för specialomsorgsdistriktet utgifter för år 1979 beaktas även kostnader som föranletts av kommunalförbundets för specialomsorgsdistriktet verksamhet före år 1979.

13 §. Vad i [landskapslagen om landskapsstöd till kommuner] är stadgat iakttagas i tillämpliga delar även i fråga om i 11 § avsedd anstalt, som icke fortsätter sin verksamhet såsom i 16 § lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda avsedd privat verksamhetsenhet.

14 §. Angående ordnandet av personalens ställning vid anstalter eller verksamhetsenhet, som övergått till kommunalförbundet för specialomsorgsdistriktet, stadgas särskilt.

Se D 12.

15 §. Stadgandena i 28 och 29 §§ lagen angående specialomsorger om utvecklingsstörda tillämpas på barn som redan fullgör sin i landskapslagen om folkskolväsendet i landskapet Åland (23/1958) stadgade läroplikt samt på sådana barn, vilkas läroplikt börjar år 1979 eller därefter. För den som med stöd av landskapslagen om folkskolväsendet före ikraftträdandet av denna lag befriats från läroplikt och som icke uppnått för läropliktens fullgörande erforderlig kunskaps- och färdighetsgrad skall, såframt han själv eller hans förmyndare eller annan vårdnadshavare det önskar, ordnas i 28 och 29 §§ avsedd undervisning oberoende av om vederbörande ännu är i läropliktsåldern.

16 §. Närmare stadganden om verkställighet och tillämpning av denna lag utfärdas vid behov genom landskapsförordning.

L12 LL angående tillämpning av vissa författningar rörande barnskydd i landskapet Åland 4.3.1977/13

1 §. Barnskyddslagen den 5 augusti 1983 (FFS 683/1983) och barnskyddsförordningen den 16 december 1983 (FFS 1010/1983) äger, med nedan i denna lag angivna avvikelser, tillämpning i landskapet Åland. (47/1984)

De i 1 mom. angivna författningarna tillämpas i landskapet sådana de lyder då denna lag träder i kraft. Sker därefter ändring i någon av författningarna, skall de ändrade stadgandena gälla i landskapet från tidpunk-

ten för deras ikraftträdande i riket. Upphäves någon i 1 mom. angiven författning skall dess giltighet i landskapet upphöra samtidigt som i riket.

Se Ci 233 och 234 FL I.

1a §. (86/1993) På verksamhet som ordnas i enlighet med denna lag tillämpas landskapslagen om planering av och landskapsandel för socialvården (71/1993), om inte annat är särskilt föreskrivet.

Se L 3.

2 §. De förvaltningsuppgifter som enligt de i 1 § 1 mom. angivna författningarna ankommer på statens myndigheter, skall i landskapet handhas av landskapsstyrelsen, såvitt dessa uppgifter enligt [19 § självstyrelselagen för Åland] ankommer på landskapet.

L 13 LL om tillämpning av lagen om bostadsbidrag 29.12.1975/63

1 §. Lagen om bostadsbidrag den 4 juni 1975 (FFS 408/1975) skall tillämpas i landskapet Åland, med de undantag i denna lag stadgas.

Sker framdeles ändringar i lagen om bostadsbidrag skall de ändrade bestämmelserna gälla i landskapet från tidpunkten för deras ikraftträdande i riket. (82/1993)

3 mom. upphävd 58/1994.

Se So 122 FL II.

1a §. (82/1993) Hänvisningen till lagen om statsandelar till kommunerna (FFS 688/1992) i 17 § lagen om bostadsbidrag skall i landskapet avse landskapslagen om landskapsandelar till kommunerna (70/1993).

2 §. (58/1994) De uppgifter och befogenheter som enligt lagen om bostadsbidrag ankommer på statsrådet, miljöministeriet och folkpensionsanstalten ankommer i landskapet på landskapsstyrelsen.

3 §. (118/1993) För den som är berättigad till bostadsbidrag och bosatt i landskapet betalas bostadsbidrag av landskapets medel.

4 §. (118/1993) Bestämmelserna om ändringssökande skall inte tillämpas i landskapet Åland.
2 mom. upphävd 58/1994.

5 §. Närmare bestämmelser om verkställigheten och tillämpningen av denna lag utfärdas vid behov genom landskapsförordning.

Slutstadgandet i LL 58/1994 lyder:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1995, dock så att ikraftträdelsestadgandet i lagen om ändring av lagen om bostadsbidrag (FFS 755/1993), sådant det lyder i lagen om ändring av ikraftträdelsestadgandet i lagen om ändring av lagen om bostadsbidrag (FFS 229/1994), inte tillämpas i landskapet.

På bostadsbidrag som börjat löpa innan denna lag har trätt i kraft tillämpas dock 15 § 1 mom. 3 punkten i lagen om bostadsbidrag från och med den 1 maj 1995 så att den första justeringen enligt den nämnda punkten företas vid ingången av nästa kalendermånad som har samma namn som den under vilken inflyttningen i bostaden skett. Om inflyttningen i bostaden har skett under tiden från ingången av januari till utgången av april 1995, företas dock den första justeringen som avses ovan från och med den 1 maj 1995.

Landskapsstyrelsen avgör enligt denna lag alla bostadsbidragsärenden räknat från lagens ikraftträdande. Ansökningar som när lagen träder i kraft är anhängiga i en kommun överförs till landskapsstyrelsen. Anhängiga ärenden som i enlighet med 45 § 2 mom. socialvårdslagen (FFS 710/1982) förts till en kommunal nämnd eller till kommunstyrelsen för behandling, ärenden som undergår rättelseförfarande samt ärenden som är anhängiga i [länsrätten] behandlas fortfarande i kommunen eller [länsrätten] enligt de stadganden som gällde innan lagen trädde i kraft.

Sedan skötseln av uppgifter som gäller bostadsbidrag överförs från kommun till landskapsstyrelsen skall kommunen utan dröjsmål till landskapsstyrelsen överlämna sådana uppgifter om bostadsstöd som behövs och som kommunen förfogar över.

Åtgärder som verkställigheten av denna lag förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

L 14 F om skötseln i landskapet Åland av vissa ärenden som gäller bostadsbidrag 29.12.1994, 1995/7*

1 §. De förvaltningsuppgifter som följer av lagstiftningen om bostadsbidrag handhas i landskapet Åland av folkpensionsanstalten enligt vad Ålands landskapsstyrelse och folkpensionsanstalten närmare avtalar.

2 §. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1995.

L 15 LL om bosättningslån i landskapet Åland 2.7.1953/16

1 kap. Allmänna stadganden

1 §. Landskapsstyrelsen kan inom ramen för anslag, som för ändamålet reserverats i landskapets inkomst- och utgiftsstat, på därom gjord ansökan bevilja dem, som ingå eller ingått äktenskap, räntefritt bosättningslån av landskapsmedel för anskaffning av till grundande av eget hem erforderligt bostads- och annat lösöre i enlighet med vad i denna landskapslag stadgas.

Anslag för bosättningslån har sedan år 1958 budgeterats endast undantagsvis.

2 §. Förutsättning för beviljande av bosättningslån är:

1) att bägge lånesökandena åtnjuta åländsk hembygdsrätt eller att kvinnan genom äktenskapet förvärvat sådan rätt och att de avgiva försäkran om, att de ärna förbli bosatta på Åland;

2) att mannen och kvinnan icke vid inlämnande av ansökan om lån eller, då lån sökes efter vigseln, vid äktenskapets ingående fyllt 30 år;

3) att lånesökandena ej hava tillräckliga tillgångar för grundande av eget hem;

4) att lysning avkunnats för lånesökandena; samt

5) att lånesökandenas personliga egenskaper äro sådana, att deras ekonomiska understödande för i 1 § nämnt ändamål ur samhällets synpunkt är ändamålsenligt.

Låneansökan skall inlämnas senast inom förloppet av sex månader efter vigseln.

På synnerliga skäl kan bosättningslån beviljas, oaktat någon av de i 1 mom. 1 eller 2 punkten nämnda förutsättningarna saknas eller ansökan inlämnats senare än i 2 mom. stadgats.

3 §. Maximibeloppet för bosättningslån fastställs av landskapsstyrelsen.

4 §. Bosättningslånet utgives till låntagarna i form av inköpsanvisningar eller penningar eller delvis i vardera formen, i enlighet med vad landskapsstyrelsen närmare bestämmer.

5 §. Bosättningslånet skall återbetalas inom förloppet av fem år genom terminsvis skeende amorteringar, vilkas erläggande begynner tolv månader efter det lånet beviljats.

Erläggandet av amorteringarna inställes för en tid av tolv månader varje gång ett barn fötts i äktenskapet mellan låntagarna.

Med betalning av amorteringarna kan landskapsstyrelsen på ansökan bevilja anstånd, därest landskapsstyrelsen pröva särskild orsak därtill föreligga.

6 §. Hava i äktenskapet mellan låntagarna fötts tre barn, vilka varit vid liv sex månader, räknas såsom amortering dem till godo en femtedel av lånets ursprungliga belopp, likväl endast till den del, som av till betalning icke förfallet lån ännu är ogulden. Hava i äktenskapet fötts fyra barn, vilka varit vid liv nämnda tid, räknas såsom amortering hälften av lånets ursprungliga belopp, och då i äktenskapet fötts fem barn, anses lånet i sin helhet hava blivit återbetalt.

7 §. Ansökan om bosättningslån skall ingivas till socialnämnden i den kommun där mannen är bosatt, vilken nämnd med anledning av densamma avgiver utlåtande samt drager försorg om dess befordran till landskapsstyrelsen liksom även om andra med utlåningsverksamheten förenade lokala åligganden.

Äro låneansökandena bosatta i skilda kommuner, skall ansökningen jämte utlåtande hänskjutas till soci-

*) FFS 1557/1994

alnämnden i den kommun, där kvinnan är bosatt, för avgivande av utlåtande för hennes vidkommande.

8 §. Landskapsstyrelsen drager försorg om utfärdande och inlösande av inköpsanvisningar samt om utbetalande av penningbelopp.

Amorteringar på bosättningslån erläggas till landskapsstyrelsens kamreraravdelning. Underlåter låntagare att inom utsatt tid erlægga amorteringar eller har landskapsstyrelsen med stöd av 10 § förordnat, att lånet omedelbart skall återbetalas, drager länsstyrelsen försorg om indrivning av dessa utan domstolsutslag eller särskilt förordnande av överexekutor ur låntagarnas utmätningsbara tillgodohavanden.

9 §. Skulle återbetalningen av lånet till följd av låntagarens frånfälle eller av andra synnerligen vägande skäl för låntagaren eller den avlidnes rättsinnehavare medföra så stora svårigheter, att han eller de till följd härav skulle urståndsättas att försörja sig själva eller sina anhöriga, kan landskapsstyrelsen på ansökan bevilja partiell eller fullständig befrielse från återbetalningen av den resterande delen av bosättningslånet.

10 §. Landskapsstyrelsen kan förordna om omedelbar återbetalning av bosättningslån, därest låntagarna icke blivit sammanviggda inom sex månader, räknat från den dag, då beslut om lånets beviljande utfärdats, därest lånet beviljats på grund av oriktiga uppgifter av låntagarna, därest lånet använts för andra ändamål än bosättning eller därest låntagarna underlåtit att erlægga amorteringar eller annars brutit mot lånevillkoren.

11 §. Landskapsstyrelsen övervakar låneverksamheten.

Socialnämnd är skyldig att lämna nödiga uppgifter och att vid anfordran förete för övervakningen nödiga handlingar och andra utredningar.

12 §. För person, som icke uppnått myndig ålder, kan hans förmyndare utan förmyndarnämndens tillstånd upptaga bosättningslån.

13 §. Låntagare skola under lånetiden hava sitt bostadslösöre brandförsäkrat i av landskapsstyrelsen godkänd inhemsk försäkringsanstalt till minst lika stort belopp som lånebeloppet.

2 kap. Verkställighetsföreskrifter

14 §. Ansökan om bosättningslån skall, undertecknad av de trolovade eller makarna, ställas till landskapsstyrelsen.

Till låneansökan skall fogas:

1) av kyrkoherdeämbetet, församlingsledare eller föreståndare, förare av civilregister eller annan registermyndighet utfärdat intyg, varav framgår vardera sökandens fullständiga namn, födelsetid och -ort, bostadsort, civilstånd och medborgarskap, samt när lysning avkunnats eller äktenskap ingåtts;

2) av två kända och trovärdiga personer undertecknat intyg över sökandenas omtänksamhet i ekonomi-

ska angelägenheter samt över deras övriga på beviljande av lån inverkan personliga egenskaper ävensom däröver, huruvida sökandena själva hava tillräckliga medel för att grunda ett hem;

3) intyg över att mannen åtnjuter åländsk hembygdsrätt; samt

4) annan nödig befunnen utredning.

15 §. Innan bosättningslån utbetalas, skola sökandena till socialnämnden ingiva på av landskapsstyrelsen fastställd blankett i tvenne exemplar utskrivna skuldsedel. Det ena exemplaret återlämnas till sökandena och det andra översändes till landskapsstyrelsen. Båda sökandena skola underskriva skuldsedeln, i vilken de förbinda sig att ansvara solidariskt för lånet. Till det exemplar, som översändes till landskapsstyrelsen, skall sökandena foga av gårdsägare eller disponent eller två andra trovärdiga personer givet intyg över att de förfoga över bostad ävensom intyg över att de försäkrat sitt bostadslösöre för minst ett lånebeloppet motsvarande belopp.

Hava i 1 mom. nämnda handlingar icke inlämnats till socialnämnden inom tre månader efter det att någondera sökanden erhöll meddelande om att lån beviljats, är rätten att erhålla lån förverkad, såframt icke landskapsstyrelsen på framlagda vägande skäl annorlunda besluter.

16 §. Inköpsanvisningarna och det i penningar utgående beloppet utbetalas till dem, som erhållit lån, genom socialnämndens förmedling.

Inköpsanvisning, vilken anger låntagarnas namn och det belopp, på vilket den utställts, samt det slag av föremål, för vars inköp den är avsedd, skall, försedd med av försäljaren undertecknat bevis, som anger de sålda föremålen och deras pris, tillställas landskapsstyrelsens kamreraravdelning för inlösen inom sex månader från dagen för dess utställande.

17 §. Bosättningslån skall, därest landskapsstyrelsen icke annorlunda bestämmer, återbetalas genom amorteringar, som erläggas kvartalsvis.

18 §. För att låntagarna skola få tillgodoräkna sig i 5 § 2 mom. stadgat avbrott i erläggandet av amorteringar, böra de inom tre månader från barnets födelse till landskapsstyrelsen insända eller till socialnämnden inlämna av läkare, barnmorska eller hälsosyster givet intyg över att dem fötts ett barn.

I 1 mom. avsett avbrott i erläggandet av amorteringarna begynner senast efter förloppet av trettio dagar från den dag, då anmälan om barnets födelse inkom till landskapsstyrelsen.

19 §. (17/1955) Då åt låntagare fötts tre, fyra eller fem i 6 § avsedda barn, skola de, för att den i sagda lagrum stadgade delen av lånets ursprungliga belopp skall kunna räknas dem till godo, inom tre månader räknat från den dag, då det senast födda barnet levat sex månader, till landskapsstyrelsen insända eller till social-

nämnden inlämna ämbetsbetyg, utvisande barnets ålder.

På synnerliga skäl kan befrielse från betalning dock beviljas, oaktat ämbetsbetyget insänts eller inlämnats senare än i 1 mom. stadgats.

20 §. Ansökan om i 5 § 3 mom. nämnt anstånd och i 9 § avsedd befrielse från återbetalning av lån skall ställas till landskapsstyrelsen och inlämnas till socialnämnden, som äger översända den jämte eget yttrande till landskapsstyrelsen.

21 §. Meddelande rörande landskapsstyrelsens beslut angående bösättningslån tillställs lånesökandena med posten i rekommenderat brev.

22 §. I 14 § nämnd ansökan skall skrivas på av landskapsstyrelsen fastställd blankett, vilken, liksom övriga erforderliga blanketter, på socialnämnds rekvisition avgiftsfritt tillhandahålls av landskapsstyrelsen. Socialnämnden bör likaså avgiftsfritt tillhandahålla sökandena nämnda blanketter.

23 §. Närmare föreskrifter rörande tillämpningen av denna landskapslag kan vid behov utfärdas av landskapsstyrelsen genom landskapsförordning.

L 16 LL om tillämpning i landskapet Åland av lagen om moderskapsunderstöd 8.2.1994/10

1 §. Allmänt

Lagen om moderskapsunderstöd av den 28 maj 1993 (FFS 477/1993), med undantag av 5, 11, 12 och 13 §§, samt de bestämmelser som utfärdats med stöd av lagen skall tillämpas i landskapet Åland med de avvikelser som anges i denna lag.

Ändringar i den i 1 mom. avsedda lagen gäller i landskapet från det att de trätt i kraft i riket.

2 §. Verkställighet

De uppgifter som enligt lagen om moderskapsunderstöd ankommer på folkpensionsanstalten ankommer i landskapet på kommunerna.

3 §. Finansiering

För en kvinna som är berättigad till moderskapsunderstöd och bosatt i landskapet betalas moderskapsunderstöd av landskapets medel.

Understödet utbetalas av kommunerna som kalenderårsvis erhåller ersättning av landskapet för de utbetalade medlen. Ersättningen skall sökas senast den 30 april.

4 §. Understödet innehåll

Landskapsstyrelsen beslutar om moderskapsförpackningens innehåll och fastställer den beloppsmässiga storleken på moderskapsunderstödet.

5 §. Ändringssökande

Beslut som fattas av en kommunal myndighet skall överklagas hos landskapsstyrelsen.

6 §. Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 mars 1994.

L 17 LL om tillämpning i landskapet Åland av barnbidragslagen 14.6.1994/48

1 §. Allmänt

Barnbidragslagen av den 21 augusti 1992 (FFS 796/1992) och de bestämmelser som utfärdats med stöd av lagen skall tillämpas i landskapet Åland med de avvikelser som anges i denna lag.

Ändringar av den i 1 § avsedda lagen gäller i landskapet från och med det att de trätt i kraft i riket.

Se So 118, FL II.

2 §. Förvaltningsuppgifter

De förvaltningsuppgifter som enligt den lag som avses i 1 § ankommer på folkpensionsanstalten sköts i landskapet Åland av landskapsstyrelsen.

3 §. Finansiering

För barn som är bosatta i landskapet betalas barnbidrag av landskapets medel.

Landskapet betalar ersättning till folkpensionsanstalten för barnbidraget i enlighet med vad landskapsstyrelsen och folkpensionsanstalten närmare avtalar.

4 §. (105/1995) Barnbidragets storlek

Barnbidragets storlek för barn som är bosatta i landskapet fastställs av landskapsstyrelsen i förordning.

5 §. Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1994.

L 18 LF om barnbidrag 12.12.1995/106

1 §. I denna landskapsförordning finns det bestämmelser om storleken på det barnbidrag som utges för barn som är bosatta i landskapet Åland.

2 §. Barnbidraget är 570 mark per kalendermånad för ett barn.

Om en person har rätt att lyfta barnbidrag för flera än ett barn är barnbidraget för det första barnet 570 mark, för det andra 720 mark, för det tredje 910 mark, för det fjärde 1030 mark samt för det femte och varje följande barn 1220 mark per kalendermånad.

För ensamförsörjares barn betalas barnbidraget höjt med 200 mark per barn och kalendermånad.

3 §. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1996.

L 19 F om skötseln i landskapet Åland av vissa uppgifter som gäller barnbidrag 30.12.1992*, 1993/12

1 §. De förvaltningsuppgifter som följer av lagstiftningen om barnbidrag handhas i landskapet Åland av folkpensionsanstalten enligt vad folkpensionsanstalten och Ålands landskapsstyrelse närmare avtalar.

2 §. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1993.

L 20 LL om sysselsättning 19.4.1972/24

1 kap. Allmänna stadganden

1 §. Landskapet bör, i syfte att trygga och förbättra utkomstmöjligheterna för landskapets befolkning samt för att upprätthålla en säker ekonomisk tillväxt, främja jämvikten mellan efterfrågan på och utbudet av arbetskraft inom olika branscher och områden.

2 §. Landskapet bör genom allmänna ekonomisk-politiska åtgärder sträva till att påverka efterfrågan på arbetskraft för att uppnå och upprätthålla en hög och jämn sysselsättning.

Landskapet bör särskilt genom arbetskraftspolitiska åtgärder sträva till att främja anpassningen av efterfrågan på och utbudet av arbetskraft, i syfte att bekämpa på arbetsmarknaden förekommande arbetslöshet eller brist på arbetskraft.

För skötseln av arbetskraftspolitiken bör undersökningar utföras, genom vilka produktionens, teknologins, arbetskraftens och sysselsättningens utveckling samt arbetskraftens omfattning, art och struktur utreds.

3 §. Arbets sökande skall hänvisas till för honom lämpligaste möjliga arbete.

Arbets sökandes möjligheter till placering på arbetsmarknaden skall såvitt möjligt främjas genom utbildning.

I detta syfte bedriver landskapet yrkesvägledning och arbetsförmedling samt främjar arbetskraftens fackliga och regionala rörlighet.

4 §. Yrkeskurser och annan motsvarande utbildning skall ordnas så, att vid fara för arbetslöshet antalet personer, som utbildas, kan ökas och utbildningstiden förlängas, samt så, att utbildningen kan påskyndas, när sysselsättningsläget förbättras.

5 §. Landskapet, kommun och kommunalförbund skall draga försorg om, att av dem finansierade investeringar kan tidsbestämmas så, att konjunkturväxlingarna utjämnas.

Landskapet, kommun och kommunalförbund skall om möjligt tidsbestämma av dem finansierade arbeten så, att årliga växlingar i efterfrågan på och utbudet av arbetskraft utjämnas.

6 §. Då lån, understöd och räntestöd av landskapets medel beviljas för bestridande av kostnaderna för arbeten av investeringsnatur, skall för tryggheten av sysselsättningen uppställas erforderliga villkor för användningen av medlen.

7 §. Landskapet sörjer för tryggheten av utkomsten för dem, som blivit utan arbete, på sätt därom i denna lag eller eljest stadgas.

Se LL om sysselsättningsfrämjande utbildning, L 21.

2 kap. Anordnandet av arbets- och utbildningstillfällen

8 §. Arbetsför och arbetsvillig person, som fyllt 16 år och åt vilken arbete eller möjlighet till utbildning icke kunnat ordnas genom arbetsförmedlingens försorg, skall såvitt möjligt beredas arbete genom åtgärder av landskapet eller den kommun, i vilken vederbörande har sitt egentliga bo och hemvist.

Person som avses i 1 mom. skall stå till arbetsmarknadens förfogande. En person anses inte stå till arbetsmarknadens förfogande om han själv hänvisar till sådana begränsningar som utgör hinder för mottagande av erbjudet arbete på villkor som allmänt tillämpas på arbetsmarknaden, eller för deltagande i erbjuden utbildning som är lämplig för honom. (4/1986)

9 §. Landskapet samt kommun och kommunalförbund skall på förhand uppgöra planer för följande år för de arbeten, som skall utföras med i 5 § avsedda arbetsanslag, ävensom för anordnandet av sysselsättningsfrämjande utbildningstillfällen, med beaktande av i denna lag avsedda sysselsättningssynpunkter. Kommuner och kommunalförbund skall, såvitt möjligt, uppgöra planer för längre tid än ett år för anordnandet av sina här avsedda arbeten och utbildningstillfällen.

Kommun och kommunalförbund skall årligen tillställa landskapsstyrelsen i 1 mom. avsedda planer enligt av landskapsstyrelsen utfärdade anvisningar.

10 §. Landskapets med arbetsanslag avlönade arbetskraft får under tiden mellan början av maj och slutet av oktober månad i medeltal icke överstiga det genomsnittliga antalet arbetstagare under tiden mellan början av föregående november och slutet av april månad.

11 §. I arbeten, som finansieras av kommun, får det totala antalet med arbetsanslag avlönade arbetstagare mellan början av juni och slutet av oktober månad i medeltal icke överstiga motsvarande genomsnittliga arbetsstyrka under tiden mellan början av föregående november och slutet av maj månad.

*) FFS 1596/1992

12 §. Föreligger konjunkturpolitiska eller andra särskilda skäl, har landskapsstyrelsen rätt att medge kommundantag från i 11 § stadgad skyldighet.

Kommun skall ansöka om i 1 mom. avsett undantagstillstånd före början av den sommarsäsong för vilken det sökes. Föreligger synnerligen vägande skäl kan kommunen likväl ansöka om undantag senast före utgången av den sommarsäsong för vilken det sökes. (12/1977)

13 §. Är kommuns arbetsstyrka under sommarsäsongen större än vad som stadgats i 11 § skall kommunen till landskapet utge ersättning för varje arbetsdag så, att ersättningen per dag motsvarar de genomsnittliga kostnaderna per dag för arbetskraft vid landskapets arbeten av investeringsnatur. Ersättningens storlek fastställs av landskapsstyrelsen.

Ersättning skall för sommarsäsongen erläggas före utgången av mars månad följande år.

14 §. Arbetsförmedlingen skall, då den anvisar arbetskraft till landskapets, kommuns eller kommunalförbunds arbeten, giva företräde åt de personer, vilkas behov av arbete är störst.

15 §. Kommun och kommunalförbund skall i första hand anställa sin i denna lag avsedda arbetskraft genom arbetsförmedlingen på sätt därom särskilt föreskrives.

3 kap. Erläggandet av arbetslöshetsersättning

16 §. (4/1986) Arbetslöshetsersättning kan beviljas person som avses i 8 § och som till följd av att han inte kunnat beredas arbete eller utbildning är i behov av ekonomiskt stöd. Ersättning beviljas enbart personer som fyllt 17 år.

Arbetslöshetsersättning beviljas ur landskapets medel i enlighet med de grunder som gäller för erläggande av grunddagpenning i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (FFS 602/1984).

17-19 §§. Upphävda 4/1986.

4 kap. Förvaltning

20 §. Beslut om erläggande av arbetslöshetsersättning fattas av en i anslutning till arbetsförmedlingsbyrån verksam arbetskraftskommission på vilken även ankommer att ombesörja alla därav föranledda uppgifter.

Kommissionen består av ordförande samt fyra övriga ledamöter jämte suppleanter för dessa. Som ordförande fungerar arbetsförmedlingsbyråns chef. Ordförandens suppleant förordnas av landskapsstyrelsen för viss eller obestämd tid. De övriga ledamöterna, av vilka hälften företräder arbetsgivarna och den andra hälften arbetstagarna samt deras suppleanter utser landskapsstyrelsen för två kalenderår i sänder på förslag från de mest representativa lokala arbetsmarknadsorganisationerna.

21 §. Arbetskraftskommissionen är beslutförför, då ordföranden eller hans suppleant och minst hälften av de

övriga ledamöterna är tillstades. Faller rösterna lika, blir den åsikt ordföranden biträder kommissionens beslut.

Angående jäv för kommissionens ordförande och ledamöter gäller i tillämpliga delar vad om domarjäv är stadgat.

22 §. Till ordförande och ledamöter i arbetskraftskommissionen erlägges mötesarvode samt dagtraktamente och ersättning för resekostnader enligt av landskapsstyrelsen fastställda grunder.

5 kap. Särskilda stadganden

23 §. (4/1986) Den som är missnöjd med arbetskraftskommissionens beslut får söka ändring genom skriftliga besvär hos landskapsstyrelsen inom 30 dagar från dagen då han fick del av beslutet.

I landskapsstyrelsens beslut får ändring inte sökas genom besvär.

24 §. Uppdagas det, att mottagare av arbetslöshetsersättning missbrukar honom beviljad ersättning, kan arbetskraftskommissionen på framställning av socialnämnd eller efter att ha hört denna bestämma, att ersättningen skall utbetalas till någon av ersättningstagarens familjemedlemmar eller till socialnämnden för att användas för ersättningstagarens eller, om han har familj, även för familjens underhåll.

24a §. (12/1977) Sammanbor man och kvinna under äktenskapsliknande förhållanden, kan på dem tillämpas vad i denna lag är föreskrivet om äkta makar.

25 §. Den som olovligen yppar vad han vid fullgörandet av i denna lag stadgad uppgift erfarit om någon persons ekonomiska förhållanden, hälsotillstånd eller yrkes- eller affärshemligheter, dömes till böter, såframt icke för gärningen annorstädes i lag är stadgat strängare straff.

För i denna paragraf nämnt brott får allmän åklagare icke väcka åtal, om ej målsäganden anmält brottet för väckande av åtal.

26 §. (32/1983) Den som i avsikt att bereda sig eller annan orättmätig fördel i egendom lämnat oriktiga uppgifter eller hemlighällit sant sakförhållande och därigenom fått till stånd att arbetslöshetsersättning har utbetalts utan grund skall dömas till straff för bedrägeri eller lindrigt bedrägeri i enlighet med vad som är stadgat i 36 kap. 1 och 1a §§ strafflagen.

Försök bestraffas såsom försök till bedrägeri eller till lindrigt bedrägeri.

26a §. (12/1977) Utan grund erlagd arbetslöshetsersättning kan återindrivas till landskapet i den ordning som är stadgat i lagen om forum i vissa förvaltnings-tvistemål (FFS 446/1954).

Indrivning kan helt eller delvis underlåtas om det bedöms skäligt och utbetalningen av ersättningen inte bör anses ha berott på svikligt förfarande eller grovt vållande från sökandens sida eller om det belopp som skall återkrävas är ringa. Indrivning får inte ske under

den tid besvär över beslut om arbetslöshetsersättning är anhängigt. (4/1986)

3 mom. upphävt 4/1986.

Landskapsstyrelsen kan på grund av att det penningbelopp som skall krävas åter är ringa eller om andra synnerligen vägande skäl föreligger befria person från att återbetala arbetslöshetsersättning som utan grund erlagts till honom. (32/1983)

26b §. (32/1983) Erhåller någon pension eller underhåll på grundvalen av tidigare anställning, pension på grundvalen av företagarverksamhet, avträdelsepension, generationsväxlingspension eller folkpension retroaktivt för samma tid som arbetslöshetsersättning har betalats till honom, får Arbetskraftskommissionen av dessa inkomster kräva åter den för denna tid utan anledning betalda arbetslöshetsersättningen.

Har Arbetskraftskommissionen meddelat utbetalaren av pension eller underhåll som avses i 1 mom. att pensionen eller underhållet inte får utbetalas till mottagaren själv, kan prestationen med laglig verkan ske endast till kommissionen.

Erhåller någon dagpenning avvägd enligt förtjänssten retroaktivt för samma tid som arbetslöshetsersättning betalats till honom, är arbetslöshetskassa skyldig att på begäran från dagpenningen avdra ett belopp motsvarande vad som för nämnda tid utbetalats utan grund och tillstålla det Arbetskraftskommissionen. Likaså är Arbetskraftskommissionen skyldig att på begäran, från arbetslöshetsersättning som beviljats retroaktivt, avdra och tillstålla arbetslöshetskassa det belopp som beviljats för samma tid som kassan utbetalat dagpenning utan grund. (22/1987)

27 §. Arbetslöshetsersättning får icke utmätas.

Avtal som avser överföring till annan eller pantsättning av arbetslöshetsersättning, är ogiltigt.

28 §. Landskapsstyrelsen är berättigad att utan ersättning av statliga myndigheter samt av kommuner och kommunalförbund erhålla för skötseln av sysselsättningsärendena erforderliga uppgifter.

29 §. Närmare stadganden angående verkställigheten och tillämpningen av denna lag utfärdas vid behov genom landskapsförordning.

30 §. Denna lag tillämpas från och med den 1 januari 1972 och genom densamma upphäves landskapslagen den 12 april 1962 om sysselsättning (6/1962) även som landskapslagen den 27 mars 1961 om arbetslöshetsersättning (34/1961).

L 21 LL om sysselsättningsfrämjande utbildning 8.6.1988/39

1 §. För att tillgodose arbetsmarknadens behov av utbildad arbetskraft och motverka arbetslöshet ordnas sysselsättningsfrämjande utbildning enligt bestämmelserna i denna lag.

2 §. Sysselsättningsfrämjande utbildning ordnas i form av yrkeskurser. Sysselsättningsfrämjande utbildning kan även ordnas genom att tillhandahålla plats på utbildningslinje vid yrkesläroanstalt i landskapet.

Som rådgivande och initiativtagande organ i frågor som rör sysselsättningsfrämjande utbildning skall finnas ett yrkesutbildningsråd. Rådet tillsätts av landskapsstyrelsen för två kalenderår i sänder. Närmare bestämmelser om rådets sammansättning och verksamhet utfärdas av landskapsstyrelsen genom reglemente. Yrkesutbildningsrådet kan även ha uppgifter som rör annan yrkesutbildning än den som avses i denna lag.

3 §. Landskapsstyrelsen beslutar om yrkeskurs skall ordnas. Likaså beslutar landskapsstyrelsen om sysselsättningsfrämjande utbildning skall ordnas genom att tillhandahålla plats på utbildningslinje vid yrkesläroanstalt.

Kostnaderna för den sysselsättningsfrämjande utbildningen erlaggs ur landskapets medel.

4 §. För att samordna den sysselsättningsfrämjande utbildningen och för att ordna yrkeskurser skall finnas ett institut för yrkeskurser. Yrkeskurser kan dessutom ordnas av yrkesläroanstalt och av högskola. Den som ordnar yrkeskurs antar elever i samråd med arbetsförmedlingen och yrkesvägledningen. Intyg över slutförd kurs utfärdas av den som ordnat kursen.

5 §. Till sysselsättningsfrämjande utbildning kan antas

- 1) den som är arbetslös eller hotas av arbetslöshet;
- 2) den som är i behov av utbildning för att upprätthålla eller öka sin yrkeskicklighet; eller
- 3) den som är i behov av utbildning för att få ett yrke eller övergå till yrken där det råder betydande brist på yrkeskunns arbetskraft.

6 §. Sysselsättningsfrämjande utbildning är avgiftsfri för eleverna.

Till elev i sysselsättningsfrämjande utbildning och till den som deltar i uttagning till sådan utbildning erlaggs ersättningar och utbildningsstöd i enlighet med de grunder som gäller för sådana ersättningar och stöd i riket. Beslut om utbetalning fattas av institutet för yrkeskurser i samråd med arbetsförmedlingen.

Vad i 1 och 2 mom. sägs gäller i tillämpliga delar även beträffande den som deltar i utbildning som ordnas för främjande av sysselsättning i nordiskt land.

7 §. Den som deltar i sysselsättningsfrämjande utbildning har inte rätt till de förmåner som medges arbetslös enligt landskapslagen om sysselsättning (24/1972).

8 §. Andra understöd och förmåner än utbildningsstöd som beviljas enligt 6 § utgör inte beskattningsbar inkomst vid kommunalbeskattningen. Utbildningsstöd samt andra förmåner och ersättningar som beviljas enligt 6 § får inte utmätas.

9 §. Närmare bestämmelser om verkställigheten och tillämpningen av denna lag utfärdas vid behov genom landskapsförordning.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1988. Genom lagen upphävs landskapslagen den 14 april 1977 om sysselsättningsfrämjande utbildning (28/1977).

L 22 LL om arbetsförmedling 20.7.1960/23

1 §. Landskapet bedriver arbetsförmedling för att främja en så effektiv och ändamålsenlig placering av arbetskraften som möjligt och för att åstadkomma jämvikt på arbetsmarknaden. Ledningen av och tillsynen över arbetsförmedlingsverksamheten åligger landskapsstyrelsen.

Om yrkesvägledning och därtill ansluten arbetsförmedling för ungdom stadgas särskilt.

Till dess om yrkesvägledning har särskilt stadgats, handhaves yrkesvägledningen med stöd av denna lag jämsides med arbetsförmedlingsverksamheten.

Se LL om yrkesvägledning, L 25.

4 mom. upphävd 74/1994.

2 §. Annan än landskapet kan beviljas tillstånd att bedriva arbetsförmedling. Tillståndet kan begränsas till att gälla arbetsförmedling inom en viss sektor av näringslivet. Tillståndet beviljas för högst fem år i sänder och däri skall anges de villkor på vilka arbetsförmedlingen får bedrivas. (55/1996)

Ansökan om tillstånd att bedriva arbetsförmedling prövas av landskapsstyrelsen. (55/1996)

Arbetsförmedling får inte bedrivas av annan än landskapet och av den som beviljats tillstånd att bedriva sådan verksamhet. (55/1996)

Denna lag gäller icke anskaffande av arbetsplats åt enskild arbetstagare, ej heller förmedlande av arbetstagare åt arbetsgivare, såframt detta sker endast tillfälligt och utan att vederlag därför i någon form befinnas.

3 §. Arbetsförmedlingens uppgift är att effektivt betjäna arbetsmarknaden så, att arbetsgivaren får den arbetstagare, som för den utbudna arbetsplatsen är lämpligast och bäst, och arbetssökande det arbete han bäst förmår utföra.

3a §. (14/1965) Person, som är arbetslös eller omedelbart kommer att bli arbetslös och som är villig att på anvisning av vederbörande arbetsförmedlingsmyndighet flytta till arbete utom sin boningsort, må såsom ersättning för av flyttningen åsamkade kostnader beviljas understöd av landskapsmedel på sätt därom särskilt stadgas.

Se LF om främjande av arbetskraftens rörlighet, L 23.

4 §. Landskapets arbetsförmedling är avgiftsfri. Dock må arbetsförmedlingsmyndighet med arbetsgivare överenskomma om ersättning för annonskostna-

der, då arbetsgivaren önskar särskild annonsering för att tillgodose sitt behov av arbetskraft.

5 §. Det åligger arbetsförmedlingsmyndighet att noga följa med arbetsmarknaden samt att tillhandagå arbetsgivare och arbetssökande med upplysningar om densamma.

6 §. Person, som uppenbart är helt oförmögen till arbete, må icke upptagas såsom arbetssökande i arbetsförmedling.

Finner arbetsförmedlingsmyndighet sådant påkallat, skall arbetssökande forete utredning angående sin arbetsförmåga.

7 §. Verkställigheten av de uppgifter, vilka enligt denna lag ankomma på landskapet, åligger Ålands arbetsförmedlingsbyrå.

Inom landskapet skall finnas nödigt antal arbetsombudsmän, som äro underställda arbetsförmedlingsbyråns ledning och tillsyn.

Beslut om inrättande och indragning av ombudsmanbefattning fattas inom ramen för landskapets budget.

Vid arbetsförmedlingsbyrån må inrättas byråchef-, biträdande byråchef- och kanslibitrådestjänster eller befattningar med grundlön ävensom nödigt antal extraordinarie och tillfälliga befattningar.

8 §. För att biträda arbetsförmedlingsbyrån skall tillsättas en delegation, vars ordförande och viceordförande samt ledamöter och suppleanter förordnas av landskapsstyrelsen.

Ordföranden och viceordföranden skola utses bland för uppdraget lämpliga personer, som ej kunna anses företräda någondera arbetsmarknadspartens intressen. Ledamöterna och suppleanterna skola utses sålunda, att hälften av dem företräder arbetsgivarna och andra hälften arbetstagarna och att de såvitt möjligt företräda olika yrkesområden. Vederbörande arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer skola beredas tillfälle att föreslå kandidater till ledamöter och suppleanter.

9 §. Vid arbetsförmedlingsbyrån må dessutom tillsättas en särskild kommission för avdelningen för förmedling av arbete åt sjömän samt andra kommissioner för specialarbetsförmedling.

Såsom ordförande i kommissionen fungerar ordföranden eller viceordföranden i delegationen. Vid tillsättandet av ledamöter i kommission länders i tillämpliga delar till efterrettelse, vad i 8 § 2 mom. stadgas om delegationens sammansättning.

10 §. Arbetssökande, som söker arbete inom arbetsområde, vilket kräver yrkesskicklighet och -vana, bör på av arbetsförmedlingsmyndigheten godkänt sätt styrka, att han besitter nödig insikt, förfarenhet och förmåga på ifrågavarande arbetsområde.

11 §. Av arbetskonflikt föranledd arbetsinställelse medför icke ändring i arbetsförmedlingsmyndighets

verksamhet. Dock bör sagda myndighet införskaffa noggranna uppgifter om arbetskonfliktens beskaffenhet och omfattning samt därom lämna upplysningar åt personer, som anhålla om arbetsförmedling.

12 §. (55/1996) Enskild person kan beviljas rätt att bedriva arbetsförmedling om

1) denna får utöva näring i landskapet enligt landskapslagen om rätt att utöva näring (47/1996) samt
2) har förutsättningar och egenskaper som garanterar en regelbunden och ändamålsenlig ledning av arbetsförmedlingen.

Juridisk person kan beviljas rätt att bedriva arbetsförmedling

1) om denna får utöva näring i landskapet och
2) har en ansvarig föreståndare som uppfyller de villkor som anges i 1 mom.

13 §. Upphävd 55/1996.

14 §. (55/1996) Landskapsstyrelsen har rätt att låta inspektera arbetsförmedlingsverksamhet som tillstånd beviljats för. Landskapsstyrelsens inspektör skall beredas tillträde till byrålokalerna och tillgång till de handlingar och räkenskaper som rör arbetsförmedlingen.

15 §. (55/1996) Landskapsstyrelsen kan återkalla tillstånd att bedriva arbetsförmedling, om den som beviljats tillståndet överträtt lag eller i tillståndet föreskrivna villkor eller senare meddelade anvisningar eller om missbruk i dess arbetsförmedling yppats.

16 §. Landskapsstyrelsen fastställer ordningsstadga för arbetsförmedlingsbyrå och arbetsombudsmännen samt utfärdar nödiga bestämmelser om deras verksamhet.

Bryter den, som anlitar arbetsförmedling, mot ordningsstadgan eller uppträder han eljest på ett opassande sätt, är byråns chef eller arbetsombudsmannen berättigade att tilldela honom varning. Upprepas förseelsen eller det opassande uppträdandet eller äro de av grövre art, är byråns chef eller arbetsombudsmannen berättigade att avföra honom ur byråns förteckningar för en tid av högst ett år. Likaså må för en tid av högst ett år ur byråns förteckningar avföras arbetsovillig arbetslös person, som fortgående försummat honom erbjudet, hans arbetsskicklighet motsvarande arbete, vilket icke är arbetstvist underkastat och för vilket erlagges enligt kollektivavtal utgående eller annars skäligen befunden lön.

I beslut, som av chef för arbetsförmedlingsbyrå eller av arbetsombudsman i stöd av denna paragraf fattas, må ändring sökas såsom därom i rikslagsstiftningen är stadgat.

16a §. (14/1965) Understödstagare är skyldig att till landskapet återbetala av honom lyft understöd,

om han erhållit det genom vilseledande av myndighet;

om myndighet annars felaktigt beviljat honom det

och han vid lyftandet av understödet icke var i god tro; eller

om han icke använt understödet för stadgat ändamål eller uppfyllt de villkor, som uppställts vid beviljandet av understödet.

Vad ovan stadgats angående understöd gäller även del därav.

16b §. (14/1965) Finner arbetsförmedlingsbyrån understödstagare skyldig att med stöd av 16a § till landskapet återbetala understöd eller del därav, skall byrån uppmana understödstagaren att till landskapet återbetala det orättmätigt lyftade beloppet inom viss tid. Kan beloppet icke på detta sätt indrivnas och åtalas understödstagare icke vid domstol, må arbetsförmedlingsbyrån hos länsstyrelsen anhängiggöra yrkande om att understödstagaren medelst utslag måtte förstädigas att till landskapet återbetala beloppet.

17 §. Den som bedriver olovlig arbetsförmedling för egen eller någon annans ekonomiska vinning skall för **arbetsförmedlingsbrott** dömas till böter eller fängelse i högst ett år. På samma sätt skall den dömas som olovligen förmedlar eller offentligt tillkännager att han förmedlar arbetstagare till annat land eller utländska arbetstagare till landskapet. (17/1990)

Den som på annat sätt bedriver i denna lag avsedd verksamhet utan tillstånd skall för **arbetsförmedlingsförseelse** dömas till böter. (14/1987)

L 23 LF om främjande av arbetskraftens rörlighet 20.4.1971/21

1 §. I syfte att främja en effektiv och ändamålsenlig placering av arbetskraften och jämvikten mellan efterfrågan på och utbudet av arbetskraft må Ålands arbetsförmedlingsbyrå enligt anvisningar utfärdade av landskapsstyrelsen bevilja person, som är arbetslös eller enligt arbetsförmedlingsbyråns bedömning omedelbart kommer att bli arbetslös och som är villig att på arbetsförmedlingsbyråns anvisning flytta till annan ort, understöd på sätt därom i denna förordning närmare stadgas.

2 §. Som understöd må beviljas:

- 1) ersättning för resekostnader och dagtraktamente;
- 2) ersättning för flytningskostnader;
- 3) familjeunderstöd; samt
- 4) bosättningsbidrag.

Med familjeunderstöd avses ersättning för de extra utgifter, vilka föranledes av att arbetstagaren i enlighet med denna förordning flyttat till arbete på annan ort och fördenskull måste bo skild från sin familj.

Syftet med bosättningsbidraget är att underlätta arbetstagares anpassning till den nya arbetsorten.

3 §. Ersättning för resekostnader må beviljas arbetstagare, om enligt arbetsförmedlingsbyråns bedömning åt honom icke inom den närmaste framtiden kan anvi-

sas arbete på hans bonings- eller arbetsort eller i dess närhet och hans flyttning från orten därför anses nödig med hänsyn till hans utkomst.

4 §. Resekostnader utgör utgifter för

1) resan till den ort, där det av arbetsförmedlingsbyrån anvisade arbetet finns, och därifrån åter till boningsorten, under förutsättning att arbetsförhållande av orsaker, vilka icke kan läggas arbetstagaren till last, ej kommit till stånd på den andra orten eller att det av orsaker, vilka icke är beroende av arbetstagaren, upphört eller avbrutits efter att ha varat så kort tid, att arbetstagaren kan anses få ekonomiska svårigheter att själv bekosta återresan till sin förra boningsort; samt

2) resan till den ort, där av arbetsförmedlingsbyrån anvisat arbete finns, och därifrån åter, under förutsättning att arbetstagaren personligen måste resa till denna ort för att utreda omständigheter rörande arbetsavtal och arbetsförhållanden.

5 §. Utöver ersättningen för resekostnader må i fall som nämnes i 4 § arbetstagaren beviljas dagtraktamente enligt vad därom i riket är stadgat.

6 §. Resekostnadsersättning och dagtraktamente må beviljas såväl för arbetstagaren som för hans familjemedlemmar. Med familjemedlemmar avses i 9 § nämnda personer.

Arbetstagare, som emottager arbete som varar minst sex månader, må beviljas ersättning för kostnaderna för flyttning av bohag till arbetsorten till ett av arbetsförmedlingsbyrån godkänt belopp.

Rese- och flyttningkostnader ersättes enligt det färd- och transportsätt som med beaktande av totalkostnaderna blir förmånligast för landskapet.

7 §. Familjeunderstöd må beviljas familjeförsörjare, som efter flyttning till av arbetsförmedlingsbyrån anvisad ort icke omedelbart kan erhålla lämplig bostad för sin familj och på grund därav är tvungen att bo skild från familjen under förutsättning:

1) att han icke enligt arbetsförmedlingsbyråns bedömning inom närmaste framtid kan placeras i arbete på sin bonings- eller arbetsort eller i dess närhet;

2) att hans flyttning från orten av denna orsak anses vara nödvändig med hänsyn till hans utkomst;

3) att han emottager av arbetsförmedlingen anvisat arbete på annan ort, vilket varar minst sex månader;

4) att han icke av arbetsgivaren erhåller eventuellt till arbetsavtalet anslutet dagtraktamente; samt

5) att arbetstagarens avsikt är att med sin familj varaktigt bosätta sig på den nya arbetsorten.

8 §. Bosättningsbidrag utgår enligt för starthjälp i riket gällande grunder.

9 §. Såsom familjeförsörjare betraktas person som i sitt hem försörjer:

1) make eller barn under 17 år; eller

2) föräldrar eller annan sådan familjemedlem, vars utkomst i betydande mån är beroende av honom.

Såsom barn betraktas även adoptivbarn och makens barn.

10 §. Familjeunderstöd utgår enligt för motsvarande understöd i riket gällande bestämmelser.

11 §. Familjeunderstödet erlagges månatligen till hemmavarande, av arbetstagaren uppgiven person, som sköter familjens hushåll. Arbetsförmedlingsbyrån skall månatligen, innan familjeunderstödet utbetalas, tillställas utredning om:

1) att arbetstagaren är bosatt på den nya arbetsorten och att arbetsförhållandet där fortgår;

2) att i ansökan angivna uppgifter för erhållande av familjeunderstöd fortfarande gäller; samt

3) att arbetstagaren vidtagit erforderliga åtgärder för att skaffa sin familj en lämplig bostad på arbetsorten eller i dess närhet. Arbetsförmedlingen skall lämna bistånd vid anskaffandet av bostad.

Missbrukas familjeunderstöd, må arbetsförmedlingsbyrån förordna, att understödet erlagges till socialmyndigheterna eller till av dem utsedd person att användas för vederbörande familjs behov.

12 §. Ansökan om understöd enligt denna förordning skall göras, innan arbetstagarens arbetsförhållande på den nya arbetsorten begynner, såvida landskapsstyrelsen i särskilda fall ej annorlunda besluter.

13 §. Har ersättning för resekostnader beviljats sådan arbetstagare som är medlem av i lagen den 23 mars 1934 om riksomfattande arbetslöshetskassor (FFS 125/1934) avsedd arbetslöshetskassa, skall arbetsförmedlingsbyrån ofördröjligen om beslutet underrätta vederbörande arbetslöshetskassa.

14 §. Närmare föreskrifter om verkställighet och tillämpning av denna förordning utfärdas vid behov av landskapsstyrelsen.

L 24 F om förvaltningen av lönegarantiärenden i landskapet Åland 4.2.1977/5*

Förlängd genom 10/1993.

1 §. De förvaltningsuppgifter som enligt lagen om lönegaranti (649/1973) och förordningen om lönegaranti (883/1973) ankommer på arbetskraftsbyrå handhas i landskapet Åland av Ålands arbetsförmedlingsbyrå.

Se Ar 134 och 135 FL I.

2 §. Ålands arbetsförmedlingsbyrå skall då den handhar i 1 § nämnda förvaltningsuppgifter, iakttaga i riket vid ifrågavarande tidpunkt gällande stadganden.

* FFS 136/1977.

L 25 LL om yrkesvägledning 20.7.1960/22

1 §. Landskapet bedriver yrkesvägledning i syfte att bistå den enskilde vid lösningen av de problem, som hava samband med hans yrkesval och förkovran inom yrket. Ledningen av och tillsynen över denna verksamhet åligger landskapsstyrelsen.

Vid yrkesvägledningen bör hänsyn tagas till de personliga förutsättningar den person har, som skall vägledas, och till de möjligheter olika yrkesområden erbjuder honom. Verksamheten må icke inkräkta på envars rätt att fritt välja arbetsområde eller levnadsuppgift.

Yrkesvägledningen är avgiftsfri.

2 §. Yrkesvägledningsmyndighet åligger

1) att anordna informations- och upplysningsverksamhet beträffande olika yrkesområden och att tillhandahålla uppgifter om de krav de olika yrkesområdena ställa samt om utbildnings-, sysselsättnings- och beföringsmöjligheterna inom dessa;

2) att giva person, som erhåller yrkesvägledning, bistånd med att klarlägga sin lämplighet och sina övriga personliga förutsättningar för olika verksamhetsområden och att meddela honom anvisningar rörande val av yrke, planläggning av utbildning eller ombyte av yrke;

3) att främja förverkligandet av de yrkesplaner yrkesvägledde uppgjort på basen av yrkesvägledningen och att i detta syfte handhava arbetsförmedling för yrkesvägledde ungdom; samt

4) att följa med de vägledas utveckling inom det yrkesområde de valt och att giva dem fortsatt vägledning i syfte att underlätta och trygga deras framgång i yrket, till dess de kunna anses hava varaktigt funnit sin plats inom sitt yrkesområde.

Yrkesvägledningsmyndighet äger rätt att vid behov hänvisa invalid eller annan partiellt arbetsför för undersökning och yrkesvägledning till särskild av landskapsstyrelsen godkänd anstalt. Här avsedd anstalt må för de kostnader, som åsamkas densamma av ifrågavarande verksamhet, beviljas understöd av landskapets i [ordinarie inkomst- och utgiftsstaten] anvisade medel enligt samma grunder, som gälla i riket. (14/1968)

Deltager invalid eller annan partiellt arbetsför person i undersökning och yrkesvägledning, som avses i 2 mom., erlägges till honom av landskapsmedel ersättning för därav föranledda rese-, inkvarterings- och förplägningskostnader. (14/1968)

Ang. grunderna som avses i 2 mom., se Ar 607 FL I.

3 §. Landskapsstyrelsen skall följa med utvecklingen på yrkesvägledningens område och inhämta råd och upplysningar av yrkesvägledningsmyndigheterna i riket.

4 §. För verkställigheten av yrkesvägledningsverksamheten inom landskapet inrättas en yrkesvägledningsbyrå.

I den mån härför erforderligt anslag anvisas, må landskapsstyrelsen tillsätta lokala ombudsmän, vilka stå under yrkesvägledningsbyråns ledning och tillsyn. För yrkesvägledningsuppgifter, som ankomma på skola, antages såsom förbindelse lärare någon av skolans lärare. Vid anstalt, som omförmäles i 2 § 2 mom., må med anstaltens tillstånd antagas kontaktman, som motsvarar förbindelse lärare. (14/1968)

Vid yrkesvägledningsbyråns må landskapsstyrelsen inrätta en ordinarie tjänst för yrkesvägledare samt nödigt antal extraordinarie och tillfälliga befattningar.

5 §. (14/1968) För att biträda yrkesvägledningsbyråns i ärenden, som angå planerande och utvecklande av yrkesvägledningen, må av landskapsstyrelsen för fyra år i sänder tillsättas en rådgivande kommission, som består av ordförande och sex ledamöter. Kommissionens ordförande skall företråda det allmänna skolväsendet samt ledamöterna dels undervisningsväsendet, dels arbetsförmedlingsbyråns och arbetsmarknadsparterna. Majoriteten av medlemmarna bör företråda undervisningsväsendet.

6 §. Yrkesvägledningen för skolorna skall försiggå i fast samarbete mellan yrkesväglednings- och skolmyndigheterna.

Skolmyndigheterna skola i samråd med yrkesvägledningsmyndigheterna vidtaga nödiga åtgärder i syfte att skapa förutsättningar för skolornas systematiska förberedelse för yrkesvalet, enligt vad i landskapsförordning särskilt stadgas.

I föregående moment avsedd förberedelse försiggår i läroanstalterna i den ordning, varom stadgas i för dem gällande föreskrifter.

Läroanstalterna skola meddela yrkesvägledningsmyndigheterna för yrkesvägledningen nödiga uppgifter om eleverna, enligt vad i landskapsförordning stadgas.

7 §. Vad i denna lag stadgas om yrkesvägledning gäller icke vetenskapligt forskningsarbete på detta område, ej heller anställande av sådana lämplighetsprov, som ansluta sig till läroanstalters val av elever, arbetsgivares personalrekrytering eller psykologisk rådgivning i annat än yrkesvägledningssyfte.

8 §. Utan tillstånd av landskapsstyrelsen må ingen mot vederlag bedriva i denna lag avsedd verksamhet. Överträdelse härav bestraffas med minst 50 dagsböter. Bedrives verksamheten yrkesmässigt eller äro omständigheterna eljest försvarande, vare straffet minst ett-hundra dagsböter eller högst ett års fängelse.

9 §. I yrkesvägledningsarbetet framkomna omständigheter av enskild natur rörande person, som erhåller yrkesvägledning, må icke yppas för obehöriga.

10 §. Närmare föreskrifter angående verkställigheten av denna lag utfärdas genom landskapsförordning.

L 26 F om skötseln i landskapet Åland av vissa uppgifter enligt utlänningslagen 6.9.1991/70*

Förlängd genom 10/1993.

1 §. Ålands arbetsförmedlingsbyrå skall i landskapet Åland sköta de uppgifter som enligt utlänningslagen (378/1991) och utlänningsförordningen (449/1991) ankommer på arbetskraftsbyråerna.

2 §. Denna förordning träder i kraft den 16 september 1991.

L 27 LL om tillämpning i landskapet Åland av lagen om arbetsmarknadsstöd 14.6.1994/53

1 §. *Tillämpning i landskapet av lagen om arbetsmarknadsstöd*

Lagen den 30 december 1993 om arbetsmarknadsstöd (FFS 1542/1993) skall tillämpas i landskapet med de avvikelser som följer av denna lag.

Den i 1 mom. nämnda lagen skall tillämpas i landskapet sådan den lyder när denna lag träder i kraft. Sker därefter ändringar av lagen skall de ändrade bestämmelserna gälla i landskapet från tidpunkten för deras ikraftträdande i riket om inte annat följer av denna lag.

Se Ar 129 FL I.

2 §. *Bestämmelser i lagen om arbetsmarknadsstöd som inte skall tillämpas*

Bestämmelserna om finansiering i 4 §, om försäkringsskydd för deltagare i arbetspraktik i 9 § och om arbetskraftspolitiskt utlåtande i 34 § i lagen om arbetsmarknadsstöd skall inte tillämpas i landskapet.

3 §. *Tillämpning av hänvisningar i lagen om arbetsmarknadsstöd*

Hänvisas i lagen om arbetsmarknadsstöd till bestämmelser i rikslagstiftningen vilka äger motsvarighet i landskapslagstiftningen skall hänvisningarna avse bestämmelserna i landskapslagstiftningen.

4 §. *Lagens tillämpningsområde*

Berättigade till arbetsmarknadsstöd enligt denna lag är i landskapet bosatta arbetslösa personer

1) som inte uppfyller det arbetsvillkor som skall vara uppfyllt för att få grunddagpenning enligt landskapslagen om sysselsättning (24/1972) och som är i behov av ekonomiskt stöd eller

2) vars rätt till arbetslöshetsdagpenning har upphört på grund av att grunddagpenning eller enligt förtjänsdagen avvägd dagpenning betalats för 500 arbetslöshetsdagar under fyra kalenderår i en följd.

Se L 20.

*FFS 1175/1991

5 §. *Myndigheter*

De förvaltningsuppgifter som enligt lagen om arbetsmarknadsstöd ankommer på statens myndigheter skall i landskapet handhas av landskapsstyrelsen, dock så

1) att till arbetsförmedlingsbyrån ansluten arbetskraftskommission beviljar, utbetalar och återkräver de förmåner som avses i lagen om arbetsmarknadsstöd och

2) att de uppgifter och befogenheter som enligt lagen om arbetsmarknadsstöd ankommer på arbetskraftsbyrå i landskapet ankommer på arbetsförmedlingsbyrån.

Arbetspraktik som avses i 7 § lagen om arbetsmarknadsstöd kan i landskapet även ordnas av landskapsstyrelsen och av ett kommunalförbund.

6 §. *Finansiering*

Arbetsmarknadsstöd betalas av landskapets medel.

7 §. *Försäkringsskydd för deltagare i arbetspraktik*

Arbetsförmedlingsbyrån skall ordna försäkring för olycksfall och yrkessjukdom enligt de grunder som lagen om olycksfallsförsäkring (FFS 608/1948) stadgar om olycksfall i arbete samt gruppansvarsförsäkring för dem som deltar i arbetspraktik.

8 §. *Sökande av ändring*

Den som är missnöjd med arbetskraftskommissionens beslut får söka ändring i beslutet hos landskapsstyrelsen.

Besvär över lagligheten av landskapsstyrelsens beslut får anföras hos högsta förvaltningsdomstolen.

9 §. *Ikraftträdelse- och övergångsbestämmelser*

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1994 och tillämpas från och med den 1 januari 1994.

Denna lags 4 § 2 punkt tillämpas i det fall att rätten till arbetslöshetsdagpenning har upphört efter den 31 december 1993. Har på en persons grunddagpenning tillämpats de behovsprövningsbestämmelser i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (FFS 602/1984) som gällde den 31 december 1993 har han rätt till arbetsmarknadsstöd om han är i behov av ekonomiskt stöd.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

L 28 LL om tillämpning i landskapet Åland av lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män 3.3.1989/27

1 §. I syfte att främja jämställdheten mellan könen, skall lagen den 8 augusti 1986 om jämställdhet mellan kvinnor och män (FFS 609/1986), nedan kallad jämställdhetslagen, äga tillämpning i landskapet Åland med i denna lag angivna avvikelser.

Ändring av den i 1 mom. avsedda lagen gäller i landskapet, om inte annat sägs i denna lag.

2 §. Vad i jämställdhetslagens 2 § 2 mom. är stadgat om verksamhet i riksdagen som ansluter sig till riksdagsmannavärvet i landskapet avse motsvarande verksamhet i landstinget som ansluter sig till landstingsmannavärvet.

Vad i jämställdhetslagens 3 § är stadgat om anställningsförhållande till staten, skall i landskapet Åland avse anställningsförhållande till landskapet.

Vad i jämställdhetslagens 4 § 2 mom. är stadgat om statliga kommittéer, delegationer och andra motsvarande organ skall i landskapet gälla i fråga om kommittéer, delegationer och andra motsvarande organ samt förvaltningsorgan som tillsätts av landskapsstyrelsen.

3 §. Bestämmelserna i 20 § jämställdhetslagen skall inte äga tillämpning i landskapet Åland.

4 §. De förvaltningsuppgifter som enligt jämställdhetslagen ankommer på riksmyndighet skall i landskapet handhas av landskapsstyrelsen, såvitt dessa uppgifter enligt 19 § självstyrelselagen för landskapet Åland ankommer på landskapet. Vid landskapsstyrelsen får dock inte anhängiggöras ärende gällande åtgärd som är diskriminerande på sätt som avses i 7 eller 8 § eller 14 § 1 mom. jämställdhetslagen, om åtgärden har vidtagits av landstinget eller dess organ eller av landskapsstyrelsen.

Utöver vad i 1 mom. är stadgat skall landskapsstyrelsen genom initiativ, råd och anvisningar främja att syftet med denna lag uppnås.

5 §. Handling som inkommer till landskapsstyrelsen i ärende som avses i denna lag är med avvikelse från vad som sägs i 3 § 1 mom. landskapslagen om allmänna handlingars offentlighet (72/1977) inte offentlig för rän ärende, vartill handlingen hör, har slutbehandlats

om inte handlingen enligt 9 § nämnda lag skall hållas hemlig.

6 §. Den som utövar näring i landskapet får inte för sina produkter eller tjänster göra reklam som innehåller kränkande avbildning eller nedsättande värdering av kvinna eller man. Det sagda skall dock inte äga tillämpning på reklam som förmedlas av etermedia eller genom kabelsändning eller på reklam i utländska tidningar och tidskrifter.

Bestämmelsen i 1 mom. tillämpas inte på näringsutövning som avses i [11 § 2 mom.] självstyrelselagen för Åland.

Den som bryter mot bestämmelsen i 1 mom. kan av landskapsstyrelsen förbjudas att fortsätta eller upprepa förfarandet. Förbudet kan förstärkas med vite.

7 §. Om föreläggande och betalning av vite enligt denna lag förordnar landskapsstyrelsen.

8 §. Den som handlägger ärende som avses i denna lag får inte olovligen omtala eller för egen vinning använda vad som vid handläggningen framkommit beträffande annans personliga förhållanden, hälsotillstånd, ekonomiska ställning eller affärs- eller yrkeshemligheter.

Den som bryter mot bestämmelsen i 1 mom. skall dömas till böter eller till fängelse i högst två år.

9 §. Närmare bestämmelser om verkställigheten och tillämpningen av denna lag utfärdas vid behov genom landskapsförordning.

10 §. Denna lag träder i kraft den 1 april 1989.

Åtgärder som verkställigheten av denna lag förutsätter kan vidtas innan lagen träder i kraft.

Bestämmelsen i 2 § 3 mom. förpliktar inte till ändringar i sammansättningen av organ som har tillsatts innan denna lag träder i kraft.